

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

mei 2011 | jaargang 15 | #5

+ AGENDA

De zwierige
borstelstreken van
Jan De Vliegheer

Verslaafd aan
stilte en schrijven

Schrijfster Belinda Aebi

Vrijwilligers zorgen
voor een veilige
overtocht van padden

Het ambachtsleven
reconstrueren

Internationale scholen worden internationaler

i Notaris **Hugo Meersman** (59) uit Meise werd vorige maand door advocaat Edgar Boydens uit Hoeilaart aangeduid om *deketting* voort te zetten.

Verkeersknoop

Hugo Meersman is notaris in Etterbeek, maar woont al ruim twintig jaar in Meise. Hij kent als geen ander wat het precies inhoudt om elke dag te pendelen naar de hoofdstad. 'De Rand is voor mij in al die jaren nog altijd even aangenaam, alleen de mobiliteit is dramatisch achteruit gegaan. Het is bijna ondoenbaar geworden. Ik heb drie kwartier tot een uur nodig om in Brussel te geraken. Vroeger stond ik op een zucht vanuit Meise in de hoofdstad.'

Groene gemeente

'Ik ben geboren in Schaarbeek. Mijn ouders zijn afkomstig van het Waasland en zijn in Brussel komen wonen. Sinds 1953 woonden wij in de Mutsaardwijk in Laken. Ik ben altijd in de noordrand actief gebleven, net als mijn drie kinderen. Ik koester Meise als groene gemeente die centraal is gelegen en makkelijk bereikbaar is. De hoofdstad is dat steeds minder. Omdat de bussen onvoldoende regelmatig rijden, is het openbaar vervoer geen bruikbaar alternatief.'

Heuvelrug

'In mijn vrije tijd ga ik graag wandelen. Het plattelandsgebied dat zich uitstrekt over de eerste heuvelrug van Vlaams-Brabant in Meise-Grimbergen is gewoon schitterend. Een formidabele natuur waar ik

tot rust kom. Ook de Plantentuin is echt de moeite waard. Meise is een mooie gemeente waar ik weinig of geen kritiek op heb. Er is kinderopvang, er zijn scholen, kortom alle nodige voorzieningen.'

'Dat ik het groene in de Rand koester, betekent niet dat ik geen verbondenheid voel met Brussel. Ik vertoef er om te werken, maar ook om cultuur te beleven. In Brussel zijn er theater- en cinemacomplexen en goede restaurants. Meer dan genoeg om mijn zinnen te verzetten. Ik ben actief lid van het cultuurcentrum van Strombeek en ik werk mee aan het initiatief dat de cultuurcentra van de noordrand overkoepelt.'

Goede werken

'Ik ben ook actief in de Rotary Club van Asse, een serviceclub die diensten aan de gemeenschap verleent. Zo steunen we onder meer de beschutte werkplaats van Asse en projecten voor de huisvesting van verschillende jeugdverenigingen. Aan de werking van Rotary hecht ik veel belang.'

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting mag voort zetten.

Vrijwillig zorgen voor e overtocht van

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

ers
en veilige
amfibieën

© FC

23

© FC

10

© FC

22

© FC

28

04 Internationale scholen worden internationaler

De internationale scholen in de Rand en Brussel zijn niet langer zomaar een eiland waar kinderen van buitenlanders schoollopen. Ze trekken steeds meer scholieren aan die bewust voor een anderstalige opleiding kiezen, ook veel Belgen.

DE

12 'Geef de feiten voorrang'

Als het gaat over het taalbeleid in de Vlaamse Rand en zeker in de facilititeitengemeenten, dan wordt vaak verwezen naar de studie Boes en de studie Veny. Meester Frank Judo en professor Ludo Veny maakten nu een synthese van beide studies.

26 Vliegen als een vogel

Vliegen, het heeft de mens altijd gefascineerd. Maar omdat hij geen vogel is, ging hij stalen vogels bouwen. Vliegtuigen met allerlei complexe componenten, zoals de onderdelen van Asco, een hoogtechnologisch bedrijf uit Zaventem.

DE

- 02 ■ deketting
- 06 ■ vanassetotzaventem
- 09 ■ mijngedacht
- 24 ■ opstap
- 25 ■ huizentuinen
- 26 ■ natuurlijk
- 29 ■ kwestievansmaak
- 30 ■ beeldverhaal
- 32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw 'de Rand' | Hoofdredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte | Vormgeving Janssen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en David Legréve | Druk Roularta, Roeselare | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | Verantwoordelijke uitgever Jan De Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uir in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Een blik op de internationale en Europese scholen

Internationale scholen worden internationa

De internationale scholen in de Rand en Brussel zijn niet langer zomaar een eiland waar kinderen van buitenlanders school lopen. Ze trekken steeds meer scholieren aan die bewust voor een anderstalige opleiding kiezen.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

‘**V**eel ouders willen hun kinderen in een internationale omgeving opvoeden, ja ook veel Belgen’, vertelt Nadine Goertz van de Internationale Deutsche Schule Brüssel. Hetzelfde verhaal horen we in de British School of Brussels (BSB), waar Belgen de tweede grootste groep vormen. De scholen spelen in op de trend. De BSB pakt zelfs uit met een unieke, tweetalige opleiding.

Duizenden scholieren uit alle hoeken van de wereld volgen les in de internationale en Europese scholen in de Rand en Brussel. Kinderen van Europese ambtenaren, maar ook van werknemers van internationale bedrijven, de NAVO, ambassades en andere instellingen. De vier Europese scholen in Brussel tellen samen 10.000 leerlingen. The British School of Brussels in Tervuren telt 1150 leerlingen, The International School of Brussels ongeveer 1500 en de Internationale Deutsche Schule Brüssel in Wezembeek-Oppem 650. Voorts heb je nog een aantal kleinere internationale scholen. Omdat de Europese Unie

steeds groter wordt, zoeken steeds meer verschillende nationaliteiten de scholen op. In de BSB is nog maar 49 percent van de leerlingen Brits. Bij de opstart in 1969 was het een vrijwel volledig Britse school. ‘Vandaag tellen we liefst zeventig verschillende nationaliteiten’, vertelt woordvoester Kim Burgess. ‘Leerlingen kunnen hier niet alleen een Brits erkend diploma halen, maar ook het internationaal baccalaureaat.’

Meertaligheid

De omgangstaal in de school is het Engels, maar er gaat veel aandacht naar meertaligheid. Vooral Frans en Nederlands zijn belangrijk. ‘We liggen in het hart van een van de meest meertalige landen ter wereld. Frans wordt sowieso als tweede taal gegeven aan leerlingen vanaf drie jaar. Vanaf de leeftijd van elf jaar kunnen leerlingen kiezen tussen Spaans, Duits of Nederlands als optioneel taalvak.’ Een primeur voor de BSB is dat ze vanaf september 2011 tweetalige onderwijsprogramma’s aanbiedt. De leeftijds groepen

4-5 jaar, 5-6 jaar en 7-8 jaar kunnen kiezen voor een traject dat de helft in het Frans en de helft in het Engels verloopt. In het middelbaar zullen studenten met een goede kennis van het Frans vanaf 2012 bepaalde vakken in het Frans kunnen kiezen. Vanaf september 2011 kun je ook een tweetalig diploma internationaal baccalaureaat Nederlands-Engels halen. Dat is een opleiding van twee jaar voor leerlingen vanaf zestien jaar, als voorbereiding op universitaire studies. Volgend schooljaar biedt de school bovendien lessen Nederlands aan voor kinderen van 7 tot 11 jaar, zowel voor beginners als voor wie het Nederlands de moedertaal is.

Minder Brits, meer internationaal

‘Met dit tweetalige onderwijsprogramma geven we onze leerlingen een groot voordeel in de 21e eeuw’, meent Carole Denny, vicedirecteur van de British School. ‘We passen ons onderwijsprogramma aan onze multiculturele en multinationale leerlingpopulatie aan.’

Ook al lopen er vooral andere nationaliteiten school, de band met de regio vindt het schoolbestuur belangrijk. ‘Zo nodigen we dit jaar lokale scholen uit een kijkje te komen nemen’, vertelt Kim Burgess. ‘We houden openschuoldagen en hebben een goede relatie met het gemeentebestuur van Tervuren. We werken bijvoorbeeld mee aan de plannen voor de heraanleg van de Tervuursesteenweg. Onze leerlingen engageren zich trouwens ook in enkele liefdadigheidsprojecten in de buurt.’

Veel Britse gezinnen wonen in Tervuren. Dat helpt bij de integratie. De meeste leerlingen van de Internationale Deutsche Schule Brüssel wonen niet in Wezembeek-Oppem, waar de school is gevestigd. ‘Dus veel integratie in de lokale gemeenschap is er niet’, stelt PR-verantwoordelijke Nadine Goertz vast. ‘Aandacht voor het land België is er wel. Er zijn wereldwijd meer dan honderd Duitse scholen. Tijdens de geschiedenislessen gaan we dieper in op het gastland.’ Ook hier lopen niet langer alleen jongeren met een Duitse nationaliteit school. ‘Ongeveer dertig percent heeft een andere nationaliteit’, klinkt

DE Internationale Schulen werden internationaler

Die internationalen Schulen im Rand und in Brüssel sind nicht länger nur eine Insel, in die Kinder von Ausländern zur Schule gehen. Sie locken immer mehr Schüler an, die sich bewusst für eine anderssprachige Schulausbildung entscheiden. In der British School in Tervuren sind nur noch 49 Prozent der Schüler Briten. Zu deren Eröffnung im Jahre 1969 war es noch eine gänzlich britische Schule. ‘Wir zählen heute sage und schreibe siebzig verschiedene Nationalitäten’, erzählt Sprecherin Kim Burgess. Auch in der Deutschen Schule Brüssel in Wezembeek-Oppem gehen nicht mehr nur noch Kinder und Jugendli-

che mit deutscher Staatsangehörigkeit zur Schule. ‘Ungefähr dreissig Prozent haben eine andere Nationalität’, erzählt Nadine Goertz. Die Umgangssprache in den Schulen ist Englisch oder Deutsch, es wird aber auch sehr auf Mehrsprachigkeit geachtet, mit einer besonderen Rolle für Französisch und Niederländisch. Es gibt vorläufig noch keinen erheblichen Platzmangel in den internationalen Schulen im Rand. Dies ist für die vier Europäischen Schulen in Brüssel jedoch sehr wohl der Fall. Und selbst nach der Eröffnung einer vierten Europäischen Schule im Jahre 2012 wird dem noch so sein.

naler

het. 'Dat gaat soms om studenten die uit een gemengd gezin komen, maar ook om Belgen, Portugezen, Amerikanen, Zweden, Fransen, Japanners, Polen, Zwitsers of Colombianen, noem maar op. Dat zijn niet langer jongeren die hier uit noodzaak studeren omdat hun ouders enkele jaren in Brussel werken. Neen, het gaat ook om families die bewust kiezen voor een internationaal georiënteerde opleiding. Bovendien heeft het Duitse schoolstelsel een heel goede reputatie.' De Duitse school investeert evenzeer in meertaligheid, met onder meer tweetalige lessen in de jongste klassen. Het gaat dan om Duits afgewisseld met Engels of Frans.

Plaatsgebrek

Ondanks de gestage uitbreiding van de Europese Unie en de interesse in anderstalige opleidingen, hebben zowel de Britse als de Duitse school niet af te rekenen met een te grote vraag. 'Er is nog plaats', weet Nadine Goertz van de Deutsche Schule. 'Er is ruimte voor ongeveer 1400 leerlingen', vertelt Kim Burgess van de BSB. 'De kindercrèche zit wel vol en sommige schooljaren zitten bijna aan het maximum, maar het is geen nijpend probleem.'

Dat is wel zo in de vier Europese scholen in Brussel. Zij zijn een buitenbeentje in de internationale scholen. De Europese scholen werden opgericht door de Europese Unie en het diploma dat ze afleveren wordt door elke lidstaat erkend. In heel Europa zijn er veertien van dergelijke scholen. Ze richten zich in de eerste plaats op kinderen van EU-ambtenaren.

De eerste Europese school werd opgericht in Luxemburg in 1953. In 1958 opende Brussels I in Ukkel. Brussel II volgde in 1974 en Brussel III in 1999. Rond deze tijd barstte de Europese Unie zowat uit haar voegen. Nieuwe lidstaten kwamen er in snel tempo bij. Er werden plannen gesmeed voor een nieuwe school. Die komt er na veel vertraging in september 2012 in Laken. Om de grootste nood op te vangen, opende de langverwachte school in 2007 alvast de deuren in een tijdelijk onderkomen in het voormalige Atheneum Berkendael in Vorst. 'Hier lopen maar 800 kinderen school', vertelt directeur Wulf Schlabe. 'Pas als we verhuizen naar de nieuwe school

in Laken, kunnen we groeien tot 2500 leerlingen. Of dat voldoende zal zijn, weet ik niet.'

Helse karwei

Kari Kivinen weet dat wel. Hij is adjunct-secretaris-generaal van de Europese scholen. 'Elk jaar komen er drie- tot vijfhonderd leerlingen bij en dat is al tien jaar zo', vertelt hij. 'Vreemd genoeg komen de meeste leerlingen niet van de nieuwe EU-landen. De grootste instroom komt van Franstalige leerlingen. Ook andere Brusselse scholen hebben af te rekenen met een capaciteitsprobleem. EU-ouders die daar bot vangen, komen bij ons aankloppen.'

Vaak kunnen ze ook hier niet terecht. 'Onze drie oude scholen tellen elk al meer dan drieduizend leerlingen', weet de adjunct-secretaris-generaal. 'Dat is te veel, daar kan niemand meer bij. De vierde school zal dus ongetwijfeld snel vol zitten als ze op volle capaciteit

draait. We werken niet met wachtlijsten, dus hoeveel leerlingen we mogen verwachten is niet duidelijk, maar er is zeker snel nood aan een vijfde Europese school in Brussel.'

De uitbreiding van de Europese Unie brengt ook andere problemen mee. 'Ons schoolstelsel moet ook erkend worden door de nieuwe lidstaten. 'A hell of a task', vindt Kari Kivinen. In België is er een verschil tussen de Vlaamse en Franstalige scholen. Kun je je voorstellen hoe het is om een consensus te vinden tussen de schoolsystemen van 27 landen?' Het uitgangspunt van de school is dat elke leerling les krijgt in zijn moedertaal, maar dat is niet meer haalbaar. 'Er zijn bijvoorbeeld te weinig leerlingen uit Slovenië. Daarom kunnen ze de vakken volgen in het Engels, Frans of Duits. Daarnaast krijgen ze nog apart les in hun moedertaal, zodat hun eigen taal niet verwaarloosd wordt.'

Speelse taalvakanties Nederlands

VLAAMSE RAND Vzw 'de Rand' en Panta Rhei organiseren tijdens de zomermaanden onder de noemer *Babbelkous* opnieuw creatieve en leerrijke taalvakanties voor alle kinderen van 4 tot 12 jaar voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. 'De schoolvakanties zijn het ideale moment voor kinderen om deel te nemen aan ontspannende en toffe activiteiten', zegt Bernadette Vriamont van vzw 'de Rand'. 'Aan de hand van een centraal thema wordt een hele week geknutseld en gespeeld. Zo leren de kinderen op een speelse manier omgaan met

de Nederlandse taal. We werken in kleine groepjes van maximum tien kinderen. Dit jaar is het thema *Toer in taxi*. De kinderen reizen met meneer en mevrouw Babbelkous de hele wereld rond om van alle grote schilders te leren hoe zij echte schilders kunnen worden.' ■ TD

i De Babbelkous-taalvakanties vinden plaats van 4 juli tot en met 19 augustus in de verschillende gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'. Meer info vind je op www.pantarheivzw.be/babbelkous

Geuzentempel

MACHELEN Tijdens graafwerkzaamheden voor de bouw van een woning in de Pieter Schroonsstraat is men op fundamenten gestoten van de *Geuzentempel*. Het gebouw dateert van het einde van de 18e eeuw en maakte deel uit van het Machelse kasteeldomein Beaulieu. De aannemer stootte onlangs op funderingen van de kapel, waarvan maar één afbeelding is bewaard gebleven. De kapel werd rond 1923 afgebroken en zou in opdracht van Frederik Romberg gebouwd zijn rond 1784. Omdat bouwheer Romberg protestants was, kreeg de kapel in de volksmond de naam Geuzentempel. De restanten van de dikke keldermuren werden onderzocht en geïnventariseerd door het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed. Het instituut kreeg daarbij de hulp van de heemkundige kring Machala en vermoedt dat de muren nog gedeeltelijk onder de straat voortlopen. De eigenaar van de grond mag beslissen of de oude muren van de Geuzentempel al dan niet worden afgebroken. ■ TD

Meet je met de dieren

MEISE In het Velaartbos wordt een nieuwe fit-o-meter geïnstalleerd. Het parcours kreeg de naam *Natuurlijk Fit!* en combineert natuur, wetenschap en sport. 'Natuurlijk Fit! leidt je langs tien stops waar je kunt genieten van foto's van natuurfotografen uit onze regio', legt bedenkerster Hilde Leon uit. 'Je komt er ook meer te weten over de sportieve prestaties van bosdieren en je kunt je met hen meten. Kun je bijvoorbeeld sneller lopen dan een vos?

Of verder springen dan een kikker? Of kun je langer op één been staan dan een reiger?' De tien stops van Natuurlijk Fit! liggen langs een parcours van 1,7 kilometer. Natuurpunt Meise mikt met het initiatief niet alleen op gewone wandelaars, maar ook op scholen. ■ TD

i Je vindt de fit-o-meter Natuurlijk Fit! in het Velaartbos, Broekstraat in Meise. Meer info op www.natuurpunt-meise.be

demaand ▶

De helft van de Romeinsesteenweg, op **Wemmels** grondgebied, kreeg een nieuwe asfaltlaag. Aan Brusselse zijde blijft het slalomen tussen de putten. ▶ Eind dit jaar moet in **Vilvoorde** de bouw van een fiets- en voetgangersbrug over het kruispunt van de Woluwelaan met de Vilvoordestraat voltooid zijn. ▶ Er komt dan toch

geen afzonderlijke terminal voor lagekostenmaatschappijen op de luchthaven van **Zaventem**. ▶ Op Brucargo komt een nieuwe goederenloods van 30.000 m². ▶ De renovatie van het ingestorte Mattenkot in **Vilvoorde** zal tegen de zomer van 2012 klaar zijn. ▶ Het aantal werklozen met een uitkering is in Halle-Vilvoorde in

één jaar tijd gestegen van 50.000 naar 52.000 in 2010. ▶ Inwoners en verenigingen uit Lot verzetten zich tegen de aanleg van een ringweg. Er werden meer dan 700 bezwaarschriften ingediend. ▶ Het Algemeen Ziekenhuis Jan Portaels in **Vilvoorde** heeft sinds vorig jaar tien diensten helemaal vernieuwd. ▶ Het stukje grote

Dijlelanddag

HOEILAART Op zondag 29 mei organiseert Toerisme Dijleland het gratis toeristische feest Dijlelanddag. 'Elk jaar hebben we een gastgemeente. Dit jaar is dat Hoeilaart', zegt Bruno Borremans van Toerisme Dijleland, 'De jonge topchef van 2011, Kwinten De Paepe, zorgt voor overheerlijke streekgerechten, er is een straffe streekproductenmarkt met Vlaams-Brabantse streekproducenten. We hebben een Hoeilaartse animatiewandeling uitgestippeld met hilarische sketches rond beroemde Hoeilaartse figuren en er zijn ook vrije wandelingen door het prachtige Zoniënwoud. Wie wat minder sportief is, kan ook een scootertocht maken rond Hoeilaart.' ■ TD

i De Dijlelanddag vindt plaats op zondag 29 mei van 13 tot 18 uur. Meer info krijg je bij Toerisme Dijleland, 016 31 18 61, info@toerismedijleland.be, www.toerismedijleland.be

Boswachter speelt rol in thriller

JEZUS-EIK Het Zoniënwoud vormt het decor van het nieuwste boek van de Tiense misdaadromanschrijver Toni Coppers. In de thriller *Iris was haar naam* worden een aantal lijken gevonden in het Zoniënwoud. Boswachter Dirk Raes, die werkt voor het Agentschap voor Natuur en Bos, kreeg een rol in het verhaal. Raes leidde Toni Coppers bij de voorbereiding voor zijn nieuwste boek rond in het woud en ging met hem op zoek naar plaatsen die in aanmerking komen om de lijken uit de roman te begraven. Raes is in de thriller de vinder van één van de lijken. Op donderdag 26 mei om 19.30 uur wordt Iris was haar naam voorgesteld in het gemeenschapscentrum de Bosuil in Jezus-Eik. Het belooft een geanimeerde presentatie te worden met het verhaal achter het boek, een ontmoeting met de personages, sappige anekdotes van kunstflick Axel Poels en een snuifje muziek. ■ TD

ring in **Wemmel** tussen de afrit UZ Brussel en de afrit Zellik is met iets meer dan 100.000 auto's per dag de meest verzadigde weg van Vlaams-Brabant. ► In **Asse** en **Merchtem** worden drie overstroomingsgebieden aangelegd langs de Grote Molenbeek, samen goed voor ongeveer 40.000 kubieke meter water. ► Op een informa-

tievergadering werd bekend gemaakt dat het winkelcomplex U-Place, dat tegen 2014 in **Machelen** zou worden opgetrokken, in totaal 190.000 m² groot zal worden. ► In **Hoeilaart** is de eerste steen gelegd voor het complex dat het gemeenschapscentrum Felix Sohie, een nieuw politiekantoor en woningen omvat. ► In afwach-

ting van de ingebruikname van de nieuwe stelplaats aan de Dreef naar Huldenberg, verhuist De Lijn naar een tijdelijke stelplaats aan de Kerkeweg in **Overijse**. ► Een deel van het stationscomplex aan het Stationsplein in **Overijse** wordt een horecazaak. ► De nieuwe geluidsschermen naast de A12 ter hoogte van de wijk De

Nekker in **Meise** houden niet alleen het geluid tegen, maar ook de dieven. ► Voor de restauratie van de boskapel in **Meise** trekt de Vlaamse overheid ruim een half miljoen euro uit. ► Vanaf 2 juni start **Wezembeek-Oppem** elke donderdag van 8 tot 13 uur met een nieuwe openbare markt op het Sint-Pietersplein. ► **Dilbeek**

Bronzen herten

TERVUREN Het beeld *Après Le Combat* is voortaan opnieuw te bewonderen aan het Koloniënpaleis in Tervuren. Het gietijzeren werk uit de 19e eeuw van Charles Vicomte du Passage stelt twee herten voor die net op leven en dood hebben gevochten. Het beeld werd drie jaar geleden weggehaald omdat het zwaar beschadigd was. Een restauratie bleek niet meer haalbaar omdat het door roest was aangetast en daardoor niet meer stabiel stond. De Regie der Gebouwen gaf aan beeldend kunstenaar Tom Frantzen de opdracht om een replica te maken. Frantzen ging ter plaatse aan de slag in een tijdelijk atelier om de eerste afdrucken te maken. De replica is in brons en zou beter tegen de tand des tijds bestand moeten zijn. ■ TD

Tien taalvragen

VLAAMSE RAND Voor wie hier als buitenstaander voor korte of langere tijd komt wonen, lijken de Belgische constructie en onze taalwetgeving soms ingewikkeld en niet altijd logisch. Vzw 'de Rand' en VRT-journalist Michaël Van Droogenbroeck namen daarom het initiatief om een boekje te maken met tien veelvoorkomende vragen van expats over de taalsituatie in ons land, met een focus op de Vlaamse Rand. *Living in Translation* geeft een bondig en duidelijk antwoord op vragen als Welke taal spreekt men in België? In welke taal kan ik bij de overheid terecht? Welke taal spreekt men in bedrijven en ziekenhuizen? Het boekje is beschikbaar in het Nederlands, Frans, Engels en Duits. Opmerkelijk is dat de tien vragen die beantwoord worden in *Living in Translation* ook daadwerkelijk gesteld werden door buitenlanders die in de Vlaamse Rand wonen. Het boekje is verkrijgbaar in de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' en in het Muntpunt in Brussel. Je kunt de publicatie ook lezen op

Protest tegen ondermaats treinverkeer

SINT-GENESIUS-RODE / LINKEBEEK Streekvereniging Zenne en Zoniën is niet te spreken over de tijdelijke afschaffing van een aantal treinen op lijn 124. Lijn 124 loopt door Nijvel, over Eigenbrakel, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek naar Brussel. Volgens Zenne en Zoniën zijn Linkebeekenaars en Rodenaars de dupe van deze afschaffing. In maart woedde er een brand in het seinhuis van Etterbeek. De NMBS besliste daarop om dertien treinen tijdelijk te schrappen. De frequentie in de stations van Rode en Linkebeek

ligt volgens Zenne en Zoniën sowieso al bijzonder laag, zeker in het weekend en na acht uur 's avonds. De vereniging vindt de afschaffing van de treinen onaanvaardbaar en eist van de NMBS dat het zijn verplichtingen nakomt. De NMBS belooft intussen beterschap. 'Het seinhuis wordt niet heropgebouwd, maar wel ondergebracht in dat van Brussel-Noord. Pas tegen het najaar zal de infrastructuur klaar zijn. Ondertussen zullen we extra treinen inzetten zodat de reizigers niet meer hoeven over te stappen', zegt Frederic Petit van Infrabel. ■ TD

heeft een masterplan om de gemeente veiliger te maken voor fietsers. ► De NV Waterwegen en Zeekanaal wil aan het Gravenbos in **Grimbergen** een afsluiting voor reeën plaatsen langs het kanaal Brussel-Schelde. ► Acht vrijwilligers houden op vraag van de pastoor een oogje in het zeil om vandalenstreken in de kerk van

Alsemberg te voorkomen. ► Het provinciedomein in **Huizingen** heeft een nieuwe toeristentrein die 36 personen kan vervoeren. ► De gemeenteraad van **Sint-Pieters-Leeuw** heeft een reglement goedgekeurd waardoor nachtwinkels en private bureaus voor telecommunicatie zich enkel langs de Bergensesteenweg mogen

vestigen. ► **Sint-Pieters-Leeuw** voert voor dergelijke winkels een openingsbelasting van 6.000 euro en een jaarlijkse belasting van 1.500 euro in. ► De Franstalige meerderheid in **Sint-Genesius-Rode** stemde het voorstel weg om Herman Van Rompuy (CD&V), de voorzitter van de Europese Raad en inwoner van de gemeente,

van expats

www.livingintranslation.be. Op die website kunnen nieuwe, pertinente vragen van buitenlanders over taalgebruik in de Vlaamse Rand worden ingezonden. Maandelijks wordt een vraag geselecteerd, beantwoord, vertaald en verzonden naar iedereen die dat wenst. ■ TD

mama!
ik versta die
soep niet!

ereburger te maken. ► Projectontwikkelaar De Vlier heeft voor de derde keer nieuwe plannen ingediend voor de braakliggende terreinen van de oude Volvo-site in **Sint-Genesius-Rode**. De Vlier wil er drie grote winkels bouwen. Het dossier sleept omwille van de verkeersknoop op de Halsesteenweg al meer dan tien jaar aan. ■ JH

i Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds drie jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Stamkroeg

Neen, beste lezer, ik ben geen kroegenloper. Mijn levensvreugde haal ik heel banaal uit huisje-tuintje-keukentje. Nou ja, de keuken: als het moet; de tuin: als het echt niet anders kan.

Maar nu: ter zake! Elke gelukkige mens zou een stamkroeg moeten hebben. Zo'n plek waar je even goed thuis bent als thuis, maar waar je zelf de vaat niet hoeft te doen. Waar je heen gaat als er niks op tv is (dat is dus bijna altijd), wanneer je even buiten wil of een ander muziekje wil horen dan de gewone playlist in je platencollectie.

Vroeger woonde ik in Brussel en in mijn wijk had ik ook geen stamkroeg. Daarom ben ik zonder al te veel zwaarmoedigheid kunnen vertrekken naar mijn dorp in de Rand. Want in dat dorp was er wel een kroeg die bekend was van in Brussel tot in Mechelen. Een jazzcafé met faam, met live optredens en veel ambiance, zo had ik het van horen zeggen. Ik zou dan wel in een klein dorp gaan wonen, maar de as waarrond de wereld draait, loopt wel door het centrum van dat dorp. Wie wil daar nu niet wonen?

Maar het heeft niet mogen zijn. 'Café gesloten wegens sluiting' stond er, net enkele maanden voor onze verhuis een feit werd. Daar zat ik dan, in mijn dorp in de Rand, zonder uitzicht op een stamkroeg. Café Onder Den Toren, waar de plaatselijke fanfare zijn statutaire vergaderingen houdt, komt als alternatief niet in aanmerking, daar kan ik me niet thuis voelen. Zeker niet wanneer belangrijke voetbalwedstrijden gespeeld worden en ze Onder Den Toren luid becommentarieerd worden voor een groot scherm. Dan is er ook nog die andere kroeg, verzamellokaal van de

zelfhulpgroep voor zwaar verslaafde tabacomanen. De lucht is er te snijden, maar niet geschikt om in te ademen. En ten slotte het café voor motards-met-leren-jekker. Ieder zijn meug, en ik de mijne, maar dan zonder leren jas graag.

Ik wil wel inburgeren in mijn nieuwe woonomgeving, maar geef me dan de nodige middelen. Integratiecursussen en lessen Nederlands zijn aan mij niet besteed. Een goede toog, meer heb ik niet nodig. Wijkfeesten en oudercomités zijn een goed lapmiddel om je medemens te leren kennen, maar het is toch niet *the real thing*. En zo gebeurde het dat ik mij schikte in mijn lot. Zoals de verongelukte bouwvakker die met één been verder moet, went een mens aan bijna alle malheur die hem overkomt.

Tot enkele maanden geleden in café Onder Den Toren het gerucht de ronde deed: *Den Druugen Airing* gaat terug open! En de oude verhalen kwamen bovendrijven. Mij onbekende, legendarische uitspattingen werden herbeleefd. Spannende en schaamteloze feiten werden aangedikt en ingedommelde nostalgie ruimde langzaam plaats voor hoopvolle toekomstbeelden. Een soort opwindende rilling gonsde door ons dorp. Sinds gisteren staat de feesttent klaar om de verwachte toeloop voor de plechtige opening op te vangen. Vanaf volgende week zal het leven nooit meer hetzelfde zijn. En dat alles met een gratis algemeen rookverbod er bovenop. Ik ga mijn tv-kabel opzeggen. Ik ben geen kroegenloper, maar misschien word ik het nog wel. Wie mij nodig heeft, weet waar hij mij kan vinden.

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

Schrijfster Belinda Aebi

Verslaafd aan stilte

Belinda Aebi begon haar carrière als kinesiste, maar rolde al snel in een job bij Rodania in Wommel, het bedrijf van haar vader Manfred. Daar leidde ze 25 jaar de juwelenafdeling. Toen ze besloot het leven van haar vader in een boek te gieten, vond ze een nieuwe roeping: schrijven.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Op zaterdag 28 mei stelt ze haar derde boek voor in de Standaard Boekhandel van Londerzeel. In de thriller *Het geluid van stilte* beloven spanning, psychologie en erotiek zich als rode draden door de plot te weven. 'Als ik zelf lees, hou ik van spanning, erotiek en psychologisch inzicht', zegt Belinda Aebi. 'Daarom wil ik dat die drie elementen ook in mijn eigen boeken voorkomen.' In *Het geluid van stilte* is een autistisch kind de enige getuige van een moord. 'Ik heb een dochter die hippotherapie geeft; dat is therapie met paarden. Op een dag vertelde ze over de autistische kinderen die bij haar sessies volgen. Toen ontstond het basisidee voor deze roman. Vervolgens ben ik beginnen lezen over autisme en hippotherapie en heb ik zelf een sessie gevolgd om precies te weten hoe het in zijn werk gaat en hoe het aanvoelt. Stilaan begint zo'n idee dan te kiemen: welke thema's passen hierbij? Hoe kan ik de verhaallijn laten evolueren? Hoe kan ik het spannend maken? Welke personages wonen er in de wereld die ik creëer? Naarmate je meer impulsen van buitenaf krijgt, groeit je verhaal tot een roman. Ik ben van nature al gevoelig voor prikkels en sferen, maar als je schrijft, krijg je er vanzelf antennes bij. Overal waar ik ga, neem ik een notitieboekje mee om ingevingen op te schrijven.'

Ssstttt...

Op haar zolder heeft Belinda Aebi een speciale schrijfkamer ingericht. 'Mijn man, drie kinderen en ik zijn twaalf jaar geleden van een drukke straat in Merchtem naar een uithoek van Londerzeel verhuisd omdat we het graag rustiger wilden hebben. Dat was wat mij betreft de beste beslissing uit mijn leven. Ik ben verslaafd aan de stilte. Ik hou niet van de nerveuze drukte van steden. Als ik zit te

schrijven op mijn zolderkamer kan ik geen muziek verdragen en word ik zenuwachtig als er iemand voorbij komt.' Aan de muur van haar schrijfkamer hangt een groot wit bord waar de schrijfster allerlei thema's en verhaallijnen op uittekent. Op haar bureau ligt een gigantische map met informatie. 'Voor ik begin te schrijven, doe ik drie tot vier maanden onderzoekwerk', legt ze uit. 'Ik zoek allerlei informatie over mijn thema's op het internet, ik spreek met mensen, ik lees veel.' Als de map vol zit, leest ze hem nog een keer door en dan zet ze zich aan haar computer. Schrijven is schrapen, zeggen auteurs wel eens. Dat gaat niet op voor Belinda Aebi. 'Ik gooi eigenlijk weinig weg. Ik kan vooraf vrij goed inschatten met welke informatie ik iets wil doen.'

Wat een zin!

Een fervente lezer is Belinda Aebi pas sinds een jaar of zes. 'Ik maakte er vroeger nooit tijd voor. Ik had andere bezigheden: mijn

gezin, mijn huishouden, ons bedrijf. Ook als kind las ik zelden. Pas toen mijn leven een nieuwe wending nam – mijn kinderen zijn nu volwassen – kwam er ruimte voor vrij. Nu lees ik heel uiteenlopende dingen: naslagwerken als achtergrond voor mijn boeken, maar ook de thrillers van collega-auteurs. Ik kan ontzettend genieten van een mooi geschreven roman. Zo las ik onlangs *Liefde in tijden van cholera* van Gabriel Garcia Marquez en dat heeft indruk gemaakt. Mooie passages markeer ik altijd in potlood en in dat boek heb ik op elke pagina wel iets geschreven. *Wat een zin!*, denk ik dan; ik kan daar echt kapot van zijn. Op een dag zou ik graag zo kunnen schrijven. Dat is trouwens een extra reden om te lezen; je leert er enorm veel van.'

Belinda Aebi schrijft om gelezen te worden. 'Daarom is het genre van de misdaadroman zo geschikt', vindt ze. 'Ik ben 52, dus ik heb geen eindeloos aantal dingen meer die ik nog kan uitproberen in mijn leven. Bovendien kost een boek schrijven veel energie. Het zou dus jammer zijn om mijn boeken in een hoekje te laten vergelen. Toen ik pas begon, heb ik bewust gekeken naar wat populair is. En dat bleek wonderwel overeen te komen met wat ik zelf graag lees. Weet je, als lezer geef ik boeken weinig krediet. Als ze me niet vanaf de eerste pagina meeslepen, haak ik af. Saaie boeken maken helemaal geen kans. Daarom ligt de thriller me goed. Toch wil ik binnenkort een nieuw genre uitproberen. Ik heb het ge-

EN Hooked on silence and writing

'As soon as a book has been printed it's off to the publisher's to pick up some copies, generally in person. The moment I am handed the very first copy and can feel its physical presence never fails to move me', says Belinda Aebi. She started off as a physiotherapist before spending 25 years running the jewellery department for the Rodania company in Wommel. Until the day she discovered a new vocation: writing. She sits down at her desk every day and attempts to write for five hours at a stretch. This activity requires total silence. 'I think it is vital for the charac-

ters to be carefully defined', she insists. 'The story obviously has to be good but the plot will not hang together unless the characters are explored in depth.' She will be attending a reception in a Londerzeel bookshop (Standaard Boekhandel) on Saturday, 28 May for the launch of her third book. Telling the story of an autistic child who is the only witness to a murder, the thriller *Het geluid van stilte* (The sound of silence) weaves together elements of suspense, psychology and eroticism. Aebi writes thrillers but will soon be trying her hand at another literary style.

en schrijven

voel dat er ook een ander type roman in me zit en ik ga het erop wagen, al was het gewoon om mezelf te testen.'

Een wereldje creëren

Schrijven is voor Belinda Aebi een wereld creëren en er personages in neerzetten. 'De personages goed uittekenen, vind ik cruciaal', zegt ze. 'Natuurlijk moet je verhaal goed zijn, maar zonder uitgediepte personages krijg je geen consequente plot. Op dit ogenblik ben ik alweer bezig aan onderzoek voor een volgend boek, waarin dementie een belangrijk thema wordt. Op mijn bord verschijnen de thema's en verhaallijnen en vervolgens begin ik te denken hoe ik de verschillende lijnen tot een geheel verwerk. Op de duur heb ik een bijzonder gedetailleerd beeld van elk personage in mijn hoofd. Ik weet dus al heel veel voor ik daadwerkelijk begin te schrijven, maar ik weet nooit hoe het afloopt. Zo hou ik het voor mezelf spannend en kan ik mezelf blijven verrassen. Ik werk elke dag een uur of vijf met veel plezier naar het einde toe. Als ik overdag een nieuw verhaalelement vind, ga ik 's avonds met een goed gevoel naar bed. Zoiets geeft me een kick.' Voor *Het geluid van stilte* schreef Belinda Aebi zelfs twee eendes. Pas na het commentaar van haar vier testlezers en de uitgever koos ze het definitieve slot.

'Het leukste aan schrijven, is de vrijheid die het je geeft in je hoofd. Je kunt creëren wie en wat je wil. Je zet personages neer in jouw wereld, brengt ze in contact met anderen, laat ze ruziën, praten, vrijen met elkaar, ... Dat is ongelooflijk leuk. Soms ben ik blij dat ik me op mijn schrijfkamer in mijn verhaal kan onderdompelen en me even kan afsluiten van de gebeurtenissen uit het nieuws. Mijn personages doen niemand kwaad, want ze blijven fictief.'

Eindelijk vaste vorm

Het allermooiste aan het auteurschap vindt Belinda Aebi het moment waarop ze een nieuw boek kan vastpakken wanneer het kraakvers van de pers is gerold. 'Zodra een boek gedrukt is, ga ik bij de uitgeverij meestal zelf een aantal exemplaren ophalen. Het ogenblik waarop ik dat allereerste exemplaar in handen krijg en tegen me aan kan drukken,

ontroert me keer op keer. Eindelijk krijgt je werk, waar je zoveel maanden mee bezig bent geweest, een vaste vorm. Dat is zo mooi!'

Reacties van lezers vindt Belinda Aebi eveneens onmisbaar. 'Ik zou liegen als ik zei dat ik zulke reacties niet belangrijk vind. Iedereen die iets creëert, wil toch dat zijn creatie gezien wordt?', stelt ze. 'Ik kan best tegen kritiek. Je krijgt recensies, en soms zijn die positief, soms hard. Ik lees ze altijd en probeer tussen de regels te lezen: wat doe ik goed en op welke punten kan ik nog verbeteren? Reacties helpen je vooruit. Ik wil tenslotte goede boeken schrijven.'

Het geluid van stilte van Belinda Aebi, uitgeverij Manteau. Boekpresentatie en signeursessie op zaterdag 28 mei om 15 uur in de Standaard Boekhandel in Londerzeel.

Op zoek naar duidelijkheid over taalgebruik in de Rand

‘Geef de feiten voorrang’

Als het gaat over het taalbeleid in de Vlaamse Rand en zeker in de facilitengemeenten, dan wordt vaak verwezen naar de studie Boes en de studie Veny. Meester Frank Judo en professor Ludo Veny maakten nu een synthese van beide studies.

TEKST Wim Troch ■ FOTO Filip Claessens

Professor Marc Boes zocht in 1999 een antwoord op de vraag ‘Hoe kunnen we binnen het bestaande wettelijke kader zo maximaal mogelijk de nadruk leggen op het Nederlandstalige karakter van de Rand?’ Anders gezegd: rek de elastiek zo ver als het kan. Professor Ludo Veny las die studie in 2007 na met de rechtspraak in het achterhoofd en belichtte alle punten die onbetwistbaar zijn. Nu gaf de Vlaamse overheid professor Ludo Veny en meester Frank Judo de opdracht beide studies tegen het licht te houden om voor eens en voor altijd duidelijkheid te hebben over wat kan en wat niet kan.

Rue de Dahliasstraat

‘Twee vragen staan centraal’, zegt Frank Judo. ‘De eerste gaat over de facilitengemeenten: is er een onderscheid tussen communicatie van het gemeentebestuur naar de eigen inwoners en communicatie die ook voor anderen bestemd kan zijn? De tweede vraag is ruimer: kan het eigendomsrecht van de overheid het opleggen van taalvoorwaarden rechtvaardigen? Wie beide studies vergelijkt, stelt vast dat er een grote grijze zone is waarover geen absolute zekerheid bestaat.’

Duidelijkheid scheppen ligt dus moeilijk. Op het terrein is de situatie zelfs nog inge-

wikkelder, aldus Judo. ‘De faciliteiten zijn een compromis, een vergulde pil die het vastleggen van de taalgrenzen moest verzachten. De faciliteitenregelgeving wordt door de ene gelezen als een overgangsmaatregel, door de andere als een voor eeuwig verworven recht. De dubbelzinnigheid die er nu is, is niet alleen het gevolg van verwarrende tekstredactie of slechte wetgeving. Ze zou er nooit geweest zijn als er op het veld zelf al geen spanningen, gevoeligheden en tegenstelde belangen waren. Je mag nooit te veel verwachten van het recht.’

Die grijze zone laat ruimte voor interpretatie, wat - letterlijk - gevolgen heeft voor het straatbeeld. ‘Boes heeft het onder andere over de straatnaamborden in de facilitengemeenten’, vertelt Judo. ‘Volgens Boes zijn deze borden allemaal bestemd voor inwoners én niet-inwoners. Faciliteiten gelden enkel voor inwoners, dus valt communicatie naar beide categorieën niet onder de faciliteitenregeling en moeten alle straatnaamborden volgens hem dus in het Nederlands. Veny zoekt aansluiting bij de huidige praktijk en rechtspraak en concludeert daaruit dat ze allemaal tweetalig moeten zijn.’

De synthesestudie van Veny en Judo biedt een genuanceerdere kijk. Daar wordt geval per geval bekeken. ‘Wij maken een onderscheid tussen straten die ook regelmatig door niet-inwoners worden gebruikt en andere straten’, verduidelijkt Judo. ‘In de eerste soort straten kan enkel de Nederlandse benaming worden gebruikt omdat de faciliteiten enkel voor de inwoners van de facilitengemeenten gelden. In straten die zeer waarschijnlijk enkel door inwoners worden gebruikt, kan een meertalig straatnaambord dan weer wel.’

Grondwet

Ook het eigendomsrecht is voor discussie vatbaar. ‘Het zou denkbaar zijn dat je zegt: het Marktplaatsplein is eigendom van de gemeente, dus hier leggen we taalvoorwaarden op. Stel dat je er een avontuurlijke sportdemonstratie zou organiseren, dan is het niet onredelijk om van de deelnemers te vragen Nederlands te kennen, zodat ze de instructies begrijpen. Aan de andere kant: voor het kopen en verkopen van appels geldt de taalvrijheid zoals die in de Grondwet werd vastgelegd. Het eigendomsrecht en de taalvrijheid zijn twee even zwaarwichtige beginsels. Wanneer je een van beide wilt beperken, moet je daar een goede reden voor hebben. Ons devies daarbij is: geef de feiten voorrang. Je kunt niet van achter een bureau bepalen hoe het moet; dat moet op het terrein gebeuren, maar beleidsmakers kunnen best wel creatief zijn. De wetgeving en het recht geven hiervoor voldoende mogelijkheden.’

AGENDA
MEI
2011

UIT

in de Rand

Versiering of verminking

EX
PO

Waarom laten Indiase vrouwen een donkere stip aanbrengen op hun voorhoofd? Hoe worden in afgelegen Afrikaanse streken nog steeds lippen uitgerekt en neuzen doorboord? Met welk gereedschap hakten de koppensnellers uit Papoea Nieuw Guinea maanvormige neusmaskers uit grote zeeschelpen? De antropologische tentoonstelling *Het versierde lichaam* in het Blindenmuseum geeft een antwoord op deze ongewone vragen. Personen met een visuele beperking kunnen onder begeleiding de sieraden betasten. Via een audiofoon en met behulp van reliëfdocumenten, waaronder enkele tekstpanelen in braille, wordt uitleg verschaft. Het eerste luik is toegespitst op tatoeages, lichaamsbeschilderingen en inkervingen. De traditionele technieken met

de motievenstempel en de tatoeagenaald worden verduidelijkt. Belangrijker dan de esthetische normen is de symbolische en de maatschappelijke betekenis die aan dit soort opsmuk wordt toegekend. Ook kleurstoffen en steengruis spelen bij veel volkeren een belangrijke rol. Geuren werden ingeschakeld om het liefdesspel te bevorderen of om kwade krachten af te weren. Een hele afdeling is gewijd aan de parfums die hiervoor in aanmerking kwamen. In een kast met bizarre sieraden zijn magische amuletten, beschilderde talismannen en decoratieve voertuigen uit Azië samengebracht. ▀

TOT 28 OKT
Het versierde lichaam

Brussel, Blindenmuseum (Jubelpark),
02 741 72 14

Hedendaags klassiek wordt extravagant

MU
ZIEK

Laat je concertsmoking maar thuis als je naar de *Kicking Sawdust* performance van Houthandel Antwerpen komt. **Evy Van Dongen, Jonas Coomans, Sarah Vermeyen, Maarten Weynen** en **Rogier Steel** dragen zelf extravagante kledij. De vijf muzikanten leerden elkaar kennen aan het Conservatorium in Antwerpen. Zij noemen hun optreden geen concert, maar een show. Ze snuffelden in het oeuvre van de Britse muziekpedagoog Gordon Percival Septimus Jacob (1895-1984), Wim Hendrickx (1962) en Sam Vloemans, een vaste waarde bij Jeugdtheater hetPaleis. En geloof het of niet: ook in hedendaags klassiek zit een portie ritme, swing, latino en beat. Het jonge blaaskwintet laat een frisse wind waaien door het muzieklandschap. Met de Jeugd en Muziek Prijs van Gouden Vleugels op zak kan hun reputatie niet meer stuk. Het Ictus ensemble coachte de groep. De vijf muzikanten volgden ook een masterclass bij klarinettist Pascal Moragues en staken hun licht op bij dansers, choreografen, mimespelers en circusartiesten. ▀

ZA · 7 MEI · 20.00

Kicking Sawdust

Ensemble Houthandel Antwerpen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Dromen in sprankelende kleuren

EX
PO

De schilder Joao Miro (1893-1983) penseelde vooral sterren, planeten, vogels en ogen. Ze lijken lukraak aangebracht, hoewel over hun positie grondig is nagedacht. De Catalaanse kunstenaar heeft een voorliefde voor sprankelende kleuren en roetzwarte figuren. De tentoonstelling belicht de poëtische dimensie van zijn omvangrijk oeuvre.

Miro heeft altijd ontkend dat zijn schilderijen abstract zouden zijn. Hij baseerde zich op dromen, tekens en krachten van het onbewuste. Vaak verzong hij raadselachtige titels zoals *Vrouw met blonde oksel kamt haar haar in het sterrenlicht*. De inhoud wordt echter geheel versluierd weergegeven. 'Het oog verkeert in een primitieve staat!', noteerde hij vroeger al bij een schilderij.

'Hij was diep onder de indruk van het Catalaanse patrimonium van de eeuwenoude grotschilderingen tot de fresco's van Taüll', zegt wetenschappelijk medewerster Anne Bauvais. Ook de fluitjes in klei, die hij in Mallorca aantrof, en de bouwsels van Gaudi hebben zijn verbeelding gevoed. Hij was eveneens in de ban van de oermoeder en de matriarchale cultuur. Het aardse en het hemelse worden door de vogel met elkaar verbonden. Toch weigerde hij zijn schilderijen symbolisch te duiden. Er kan, vanuit zijn optiek, alleen sprake zijn van associatieve verbanden.'

Hoogtepunt van de expo zijn de *Constellaties*, een reeks van 23 werken, die tijdens de Tweede Wereldoorlog ontstonden. Vanuit het gevaarlijke Parijs was hij met zijn familie naar Varengeville-sur-Mer in Normandië gereisd.

In een ontredderde wereld ging hij via zijn kunst op zoek naar een nieuwe, mensverheffende realiteit. Zo ontwierp hij onder meer een wonderlijke kosmologie en een fabelachtig bestiarium. Hij vluchtte in zichzelf en trachtte zijn dagen in contemplatie en meditatie door te brengen. 's Nachts ging hij pas slapen nadat hij urenlang naar de sterrenhemel had gekeken. Hij was ook gefascineerd door de geluiden van de zee. Toen hij later in Palma de Mallorca aan Constellaties verder werkte, verdiepte hij zich in de geschriften van Rimbaud, Mallarmé en enkele mystieke auteurs. Dit resulteerde in het schilderij met de veelzeggende titel *Op de dertiende beroerde de ladder het firmament*.

Ook als beeldhouwer creëerde hij een fantasierijk universum. Zo bewerkte hij doeken met vuur en voegde er ongewone materialen

Circus met vermaken

CIR
CUS

Wie zei daar dat het circus heeft afgedaan? De familie Ronaldo bewijst het tegendeel. Na een reeks voorstellingen in Madrid strijken de dertien acrobaten en jongleurs neer op het Borrekensveld in Strombeek. De titel van hun show, *Circenses*, hebben ze van de Romeinen geleend. Waarmee hielden de keizers het volk zoet? Met panem et circenses, brood en spelen. Slechts de helft van het publiek krijgt een zitje voor het podium, de anderen kunnen backstage het verloop volgen. Na de pauze worden de rollen omgedraaid. Aan beide zijden weerklinken er lachsalvo's. Alles loopt immers voortdurend uit de hand. De verwachtingen zijn hooggespannen, wanneer de *directore* de langste slang ter wereld aankondigt. Wanneer het beest in een knoop raakt, kunnen de dragers het niet meer ontwarren.

aan toe. Hij experimenteerde met vreemde combinaties. Vaak waren het gevonden of afgedankte voorwerpen, waarmee hij aan de slag ging, zoals paraplu's, emmers of touwen, die hij daarna in brons goot en stevast in felle kleuren beschilderde. De grappigste blikvanger is een assemblage-figuur uit de jaren 60. De rechtopstaande creatuur bestaat uit een blok op drie poten, een metalen vat en een oude mestvork, die in deze samenstelling een uitgestoken arm voorstelt. Wie het voorbeeld van Miro wil volgen, kan terecht in de ervaringslaboratoria van Art Basics for Children. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 19 JUN

Joan Miro, het palet van de dichter

Brussel, ING Cultuurcentrum,
www.ing.be

lijke stunts

Mama Ronaldo demonstreert de scherpte van een ladder, die vooral uit zwaarden bestaat. Er wordt een man op een elektrische stoel binnengedragen, die ondanks al zijn tegenspuiterende kreten zijn lot blijkbaar niet kan ontlopen, tenzij er kortsluiting zou ontstaan. Een vrouwelijke krachtpatser vertelt dat ze een metalen maag liet inplanten. Sterke Johnny, haar echtgenoot, bleek niet die talentrijke messenwerper! Telkens er ruzie uitbreekt in het huishouden gaan de familieleden elkaar met potten en pannen te lijf. Pas als de muziekinstrumenten worden bovengehaald is het weer feest. De vermakelijke stunts hebben iets aandoenlijks door hun burleske, pretentieuze voorspelbaarheid. ■ LB

19, 20 EN 21 MEI · 20.30

Circenses Circus Ronaldo

Grimbergen, Borrekensveld, 02 263 03 43

Gescheiden verdriet

THEATER

Hoe verwerken gescheiden ouders de dood van een kind? Komen zij dit verlies ooit te boven? **Lot Vekemans** behandelt de thematiek op zo'n aangrijpende manier in *Gif* dat ze er vorig jaar de Toneelschrijfprijs van de Taalunie mee won. **Johan Simons** nam het stuk op in het repertoire van NTGent. Actrice **Elsie De Brauw** kan haar tranen in de voorstelling nauwelijks bedwingen. Het verdriet dat zij oproept, lijkt alleszins ingrijpender dan dat van haar tegenspeler **Steven Van Watermeulen**. Het verleden is voor hem een afgesloten hoofdstuk, terwijl zij er nog steeds in rondwentelt. De personages ontmoeten elkaar aan het graf van hun zoontje, dat over afzienbare tijd zal worden geruimd omdat de grond vergiftigd is. Decorontwerper **Leo De Nijs** houdt het sober. De speelruimte lijkt in geen enkel opzicht op een kerkhof, maar fungeert als een oord voor bezinning. Omdat de tijd die de man en de vrouw elkaar hebben toegemeten beperkt is, geven ze zich helemaal bloot. Ongewild spreken ze kwetsende ontboezemingen uit. Ze zijn in de loop der jaren blijkbaar nog verder uit elkaar gegroeid. Als ze het verleden recapituleren, worden de gebeurtenissen rond de dood van hun jongen uitgeklaard. De dialoog klinkt als een droefgeestig menuet. Contratener **Steve Dugardin** vertolkt troostende liederen van de Engelse componist John Dowland. Hij doet dat vanuit de publiekstribune zodat het rouwritueel, waar de treurende moeder tijdens deze intieme ontmoeting op aanstuurt niet wordt verstoord. ■ LB

WO · 4 MEI · 20.30

Gif

NTGent

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

De kleuter is koning

Laika was de naam van het eerste hondje in de ruimte; het is ook de naam van het theatergezelschap dat gesmaakte jeugdvoorstellingen maakt. Enkele daarvan (Villa Fink en Peer) maakte Laika samen met het Nederlandse jeugdtheatergezelschap en productiehuis met de toepasselijke naam BonteHond. Het recentste resultaat van hun samenwerking is *Watou*, een voorstelling over een kleuter die Watou heet. Hij is een kleuter die tirannieke trekjes vertoont. Zoals de mooie kostuums en het adellijke accentje van de hoofdrolspeler suggereren, bestiert Watou (vertolkt door **Jo Jochems**) het huishouden als een Zonnekoning. Zijn vader (**Gert Jochems**) en moeder (**Feike Looyen**) zijn voor hem niet meer dan lakeien die hem op zijn wenken moeten bedienen. En dan is het meestal nog niet goed voor het verweerde joch. Het onhebbelijke gedrag van Watou heeft zo zijn redenen. Achter de met kinderlijke charme verzachte rotstreken schuilen onzekerheid, kwetsbaarheid en gefrustreerde behoeften. Op die manier krijgt dit stuk over de hedendaagse omgang van ouders met hun mondige kleuters de nodige diepgang. Het kunstenaarsduo **Noël Fischer** en **Marianne Burgers** verzorgt op knappe en doordachte manier het visuele aspect van de voorstelling, en **Jolle Roelofs** zorgt voor live muziek. ■ MB

Watou (+4j) Laika / BonteHond

ZA · 7 MEI · 15.00

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 29 MEI · 15.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Huisje Mostinckx

In juni is de restauratie van het Huisje Mostinckx in Sint-Martens-Bodegem voltooid. Het is een van de laatste getuigen van de traditionele leembouw in het Pajottenland. Tot ver in de 19e eeuw waren de lemen hoefetjes de meest voorkomende bouwvorm. De naam Pajotten (paillottes) zou verwijzen naar het strodak van die woningen. De muren bestaan uit gevlochten houtwerk dat met leem en gekapt stro werd bezet en nadien werd overschilderd. Samen met de kerk bepaalde dit typisch, laaggevelig hoefetje het dorpsgezicht van Sint-Martens-Bodegem. Het deed dienst als boerderij en herberg, en het stond er al voor 1777, aldus Piet Verhasselt, de voorzitter van de heemkring Bodeghave. In de volksmond staat het bekend als huisje Mostinckx omdat die familie er vele generaties verbleef. Het gezin met zeven kinderen was zoals de meeste gezinnen in die tijd erg krap behuurd. Ze beschikten over een keukentje, een achterkamer, een woonkamer en twee slaapkamers. Het typeert de landelijke, traditionele woningarchitectuur van de gewone man. Het gerestaureerde huisje wordt een klein museum met authentiek meubilair van voor de Tweede Wereldoorlog. De bijhorende schuur wordt ingericht als polyvalente ruimte. Het door de Vlaamse overheid beschermde monument is eigendom van de gemeente Dilbeek en wordt beheerd door de vzw Dilbeeks Erfgoed. ■ GH

Knotsgek muzikaal circus

MU
ZIEK

Het Antwerpse productiehuis Walpurgis en Flat Earth Society, de 14-koppige muziekband van Peter Vermeersch, wagen zich met Zilke (ziel-tje) aan paranormaal muziektheater.

Het stuk is een vrije bewerking van het knotsgekke verhaal *Dood en ontwaken in Circus Nge-mak* van Pieter De Buysser. Door de karamellenverzen en de absurdistische humor wordt er wat afgelachen tijdens de voorstelling. Een hart wordt vergeleken met een schrompelnier en de doorsnee mens wordt getypeerd als een bang en hulpeloos gewoontedier. De rijmtechniek leidt tot grappige wendingen in het taalgebruik.

Eurudike De Beul, die haar sporen verdiende bij Peeping Tom en Les Ballets C de la B, leidt met ijzeren hand een gruwelcircuitus. De titelrol is gereserveerd voor Charlotte Vandermeersch. In de huid van Zilke lijdt ze aan het zeldzame syndroom van Asseroosje (of Doornpoesje). Telkens ze wordt overmand door mededogen breekt haar hart en sterft ze, maar met een magisch lied kan ze opnieuw tot leven worden gewekt. Alle elementen voor een spectaculaire circusact zijn dus aanwezig. Wanneer Zilke echter wegloopt, panikeert haar

moeder. Zonder het paranormale verrijzenistafereel dreigt haar onderneming failliet te gaan. Ze wordt verliefd op een herder, die met zijn zeven geitjes uit een overbekend sprookje is ontsnapt. Nadat beiden worden gekidnapt verschijnt de koopman Rafaël ten tonele. Hij denkt dat alles, dus ook de liefde, te koop is.

Burlesk oogt de circusshow van een goochelaar met zijn twee assistentes. Flat Earth Society surft door de meest uiteenlopende muziekstijlen. Vrolijke jazz en opzweepende rock worden doorkruist door opera en oosterse muziek. Bovendien kunnen de muzikanten tussen de nummers ook gemakkelijk improviseren. Het circus lijkt in verschillende opzichten op een rariteitenkabinet, waar vooral bizarre nummers voor de freaks worden geprogrammeerd.

Geheel in de lijn van Zilke timmert componist Peter Vermeersch aan een begrafenispertoire. De dodenliederen worden geschreven op maat van de muzikanten, die in de volgende productie de een na de andere de pijp aan Maarten geven. Het lot bepaalt de volgorde waarin ze zullen sterven. De trompettist legt het loodje na een hartaderbreuk. De drummer komt om bij een valpartij. Dat gaat zo door tot er niemand meer overblijft. Uiteindelijk worden zij net als Zilke op een miraculeuze wijze weer levend voor een

De sfeer van de grote

LITERA
TUUR

De subcultuur van de jaren 70 en 80 maakte Elvis Peeters persoonlijk mee. Het waren onvergetelijke tijden. Terwijl de discotempels volstroonden met epigonen van John Travolta, die op de muziek van de Bee Gees voorgeschreven dansspasjes uitvoerden, hoopte hij een tegendraadse, ongebonden bewegingstaal te ontwikkelen waarin het individu zich in tegenstelling tot de heersende trends zich niet moest schikken naar de groep. Met een stel zielsverwanten richtte hij een punkblad op. Om volledig met het verleden te breken, liet hij zich niet lan-

ger aanspreken als Jos Verlooy, maar noemde hij zich Elvis Peeters. Hij sloot aan bij Aroma di Amore. Hoewel hij een klassieke muziekfreak was, zocht hij zijn heil in het punkmilieu. Hij werd echter geen doemdenker. Als onverbeterlijke optimist had hij zijn lesje in het *no future* circuit snel geleerd. Nooit had hij de bedoeling om zijn gesprekspartner of het publiek te choqueren of te beledigen. De *sfeer van de grote dagen* typeert hij als een literair concert. De gedichten en verhalen gaan erin als zoete koek. De stewards geven iedere toeschouwer na afloop van de show een voorstel op papier mee. Er kunnen op

© KOEN BROOS

groteske dodenmars. De acteurs en zangers van Walpurgis vormen een veelzijdig gezelschap onder meer door hun gevarieerde podiumervaring. Ze maakten vroeger deel uit van toonaangevende gezelschappen als de Roovers, Leporello, Ultima Vez, Union Suspecte of Wunderbaum. *Zilke, dood en ontwaken* was anderhalf jaar geleden een theaterhit op het Zeeland Nazomerfestival. ■ LUDO DOSOGNE

VR · 27 MEI · 20.30

Zilke Walpurgis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

dagen

alle vlakken deals worden gesloten met het gezelschap. Niemand van de groep wacht de gebeurtenissen af. Liever steken de zangers en de acteurs de handen uit de mouwen voor heilzame projecten die de aandacht afleiden van het ontspoorde geweld en de kletterende oorlogsdreiging. ■ LD

DO · 19 MEI · 20.00

De sfeer van de grote dagen

Elvis Peeters

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

Wraak en een charmante killer

FI
LM

Nadat hij onder het goedkeurend oog van Joel en Ethan Coen de onverbetere gangster Dude belichaamde in *The Big Lebowski* nam hetzelfde cineastenduo Jeff Bridges onder de arm voor hun remake van *True Grit*, een westernklassieker uit 1969, gebaseerd op de gelijknamige roman van Charles Portis. Net als indertijd John Wayne speelt hij de dronkzuchtige Rooster Cogburn, die in opdracht van een tienermeisje de moordenaar van haar vader in een indianenreservaat moet opsporen. Een boerderijknecht was het, die de man naar de andere wereld hielp. De getraumatiseerde Mattie (Hailee Steinfeld) zweert wraak, ondanks haar jeugdige leeftijd. Noch de bijbelse geboden noch de wetteksten kunnen haar tegenhouden. Ze leert haar toekomstige handlanger kennen op het toilet. Allesbehalve een aangewezen plek voor een filmheld. Met zijn rechterooglapje lijkt hij eerder een verdwaalde zeepiraat dan een vechtersbaas uit het wilde westen. Tijdens hun zoektocht lopen Mattie en Rooster een opschepperige Texas Ranger tegen het lijf (Matt Damon). Ondertussen zoomt de camera in op de onherbergzame natuur. Er zijn voldoende struiken waarachter boeven zich kunnen verschuilen, maar in de dorpen valt er weinig te beleven. ■ LD

MA · 2 MEI · 20.30

True Grit

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Schilderen met foto's

PO
DIUM

THEATER

WO · 4 MEI · 20.30

Gif

NTGent

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Oud Papee

Brussels Volkstejoeter

DO · 12 MEI · 20.00

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA · 28 MEI · 20.30

Kraainem, GC de Lijsterbes,

02 721 28 06

13, 14 EN 15 MEI · 20.30 EN 19.30

4.48 Psychose

De Zonderlingen

Kraainem, GC de Lijsterbes,

02 721 28 06

VR · 13 MEI · 20.30

Maanziek

Cappelle, Grapperhaus en Deprez

Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA · 14 MEI · 20.00

Lijn 154

De Alsembloem jeugd

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO · 18 MEI · 20.30

Aantekeningen uit het Ondergrondse

Skagen

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 24 MEI · 20.30

Altijd 't zelfde

Tristero

Tervuren, café Den Engel, 02 769 20 92

Circenses

(19, 20 en 21/05)

EX
PO

De Canadese fotograaf **Jeff Wall** noemt zich een schilder van zijn tijd. Zijn expo in Bozar mag met het nodige tromgeroffel worden aangekondigd.

De kleuropnamen van **Jeff Wall** hebben het formaat van reclamepanelen of billboards. Om ze in de beste omstandigheden te presenteren, ontwierp hij lichtbakken. De scenografie van zijn foto's is vaak ontleend aan beroemde kunstwerken. Hoewel hij gebruik maakt van andere rekvisieten zijn de inspiratiebronnen toch meteen herkenbaar. De setting van *A Destroyed Room* lijkt in veel opzichten op *The Death of Sardanapalus* van Eugène Delacroix. *Picture for Women* vertoont op zijn beurt allerlei overeenkomsten met *A Bar at the Folies Bergères* van Eugène Manet. De jonge man, die met zijn hoofd op zijn elleboog rust en peinzend in de verte tuurt, herinnert aan de denker van Auguste Rodin.

Jeff Wall begeeft zich bewust op kronkelige paden, zoals de titel van de tentoonstelling *The Crooked Path* aangeeft. Hij is niet alleen schatplichtig aan de schilder- en de beeldhouwkunst, maar laaft zich ook aan film en literatuur. De werken die hem hebben beïnvloed, zijn er zo veel mogelijk bijgehaald. Hij verklapt waar hij de mosterd vandaan haalt. Door zijn omslachtige werkwijze kan Wall slechts een vijftal fotower-

ken per jaar voltooien. Voor deze gelegenheid heeft hij er vijftintig geselecteerd. Ze treden opnieuw in dialoog met de kunst van Marcel Duchamp, Frank Stella, Dan Graham, Bruce Nauman, Rainer Werner Fassbinder en zoveel anderen, met wie Wall zich verwant voelt. Ook *Happy Moments* van de Vlaamse videokunstenaar David Claerbout neemt hij in het rijtje op. De jongste tijd is hij vooral in de ban van het werk van Willem De Rooij en Christopher Williams, die onderzoek doen naar de sociale en ruimtelijke aspecten van de fotografie.

Ondanks de verscheiden inspiratiebronnen en thema's is er toch een grote samenhang in zijn oeuvre, zoals medecurator **Joël Benzakin** laat zien. Nadat zes schrijvers enkele maanden geleden bij de expo over Lucas Cranach zes schilderijen lieten spreken, brengen ook nu weer zes auteurs hun lievelingsfoto via een prozaminatuur tot leven. De verhalen werden in verschillende talen ingesproken en kunnen ook via de website van Bozar worden beluisterd. Jeff Wall is in de wolven over dit literaire supplement dat zijn tentoonstelling een verbale meerwaarde geeft. ■ LUDO DOSOGNE

27 MEI TOT 11 SEP

The Crooked Path

Jeff Wall

Brussel, Bozar, 02 507 82 00,

www.bozar.be

VR · 27 MEI · 20.30

Animal Farm

Roel Swanenberg / De Queeste
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR · 27 MEI · 20.30

Zilke

Walpurgis
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

KIDS

WO · 4 MEI · 14.00

Piratenocht

Hikke Takke Toe
Drogenbos,
GBS De Wonderwijzer, 02 333 05 70

Watou (+4j)

Laika / BonteHond

ZA · 7 MEI · 15.00
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 29 MEI · 15.00

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 7 MEI · 15.00

Veel vijvers en prinsessen (+4j)

Duizendenéén
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 7 MEI · 20.00

Naar Moe (6-12j)

Kollectief D&A
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 14 MEI · 19.30

De man met de bakkebaarden (+8j)

Toneelschap B&D
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

19, 20 EN 21 MEI · 20.30

Circenses

Circus Ronaldo
Grimbergen, op locatie,
02 263 03 43

ZA · 21 MEI · 16.00

Plankgas

De Planken
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO · 29 MEI · 11.00

Keik (+3j)

4Hoog
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

HUMOR

DO · 5 MEI · 20.30

Hoe moet het nu verder?

Philippe Geubels
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 6 MEI · 20.00

Geen gezeik, iedereen rijk

Bert Kruismans
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Noorderzon

Schudden
DO · 5 MEI · 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 6 MEI · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 18 MEI · 20.00

Bed, bad, brood

Piv Huvluf
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 20 MEI · 20.30

Interesting times

Alex Agnew
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 21 MEI · 20.15

Je zal alles worden

Wouter Deprez
Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

DANS

ZA · 7 MEI · 16.30

Fest van de Folk

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

LITERATUUR

ZO · 1 MEI · 11.00

Beethoven, quasi una fantasia

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 19 MEI · 20.00

De sfeer van de grote dagen

Elvis Peeters
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO · 4 MEI · 20.30

Quentin Dujardin & Kalaban Koura

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 5 MEI · 14.00

Compagnons de la chanson

Marijn Devalck, Johnny Vonders & Freddy Birset
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

5 EN 7 MEI

The Threepenny Opera

BLOC
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 6 MEI · 20.30

On the rocks

Les Truttet
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 7 MEI · 20.00

Stef Bos

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 13 MEI · 20.00

Arianna Savall & Hurindo Maris

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 14 MEI · 21.00

Zapfish

Dilbeek, Den Tat,
02 569 56 17

DO · 19 MEI · 20.00

Songbook van mijn hart

Johan Verminnen
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 27 MEI · 20.30

A taste of gospel

Barbara Dex
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

Altijd 't zelfde (24/05)

Veel vijvers en prinsessen (7/05)

Tuinoptredens (6, 7 en 8/05)

JAZZ

DO · 19 MEI · 20.15

The Chris Joris Experience

jazzlabseries
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 29 MEI · 20.00

Jazz fusion: Michiel Claus

Dilbeek, Den Tat,
02 569 56 17

KLASSIEK

ZO · 1 MEI · 11.00

Beethoven, quasi una fantasia

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 7 MEI · 20.00

Kicking Sawdust

Ensemble Houthandel Antwerpen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 8 MEI · 18.30

Carmina Burana

Concordia met Lei Wang
Merchtem,
Onze-Lieve-Vrouw-ter-Noodtkerk,
0476 88 88 84

DO · 12 MEI · 20.30

Liedrecital

Devos, Blondeel
en Van Mechelen
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 27 MEI · 20.00

Strijkkwartetten van Debussy en Ravel

Ensor Kwartet
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 28 MEI · 20.00

Fauréconcert

Omnia Cantica e.a.
Zaventem, Sint- Martinuskerk,
www.omniacantica-zaventem.be

ZO · 1 MEI · 20.00

Noet moi

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 2 MEI · 20.30

True Grit

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 3 MEI · 20.30

The Housemaid

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

The King's Speech

MA · 9 MEI · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 19 MEI · 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI · 10 MEI · 20.30

The kids are all right

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 12 MEI · 20.00

Kabuli kid

Dilbeek, Den Tat, 02 569 56 17

DI · 17 MEI · 20.30

Four Loins

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 17 MEI · 14.00

Bo

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Smoorverliefd

DO · 19 MEI · 15.00

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 13 MEI · 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA · 23 MEI · 20.30

Rundskop

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 24 MEI · 20.30

Biutiful

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 31 MEI · 20.30

Die Fremde

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

6 MEI TOT 26 JUN

Schatzkammer

Jan De Vliegheer
Gaasbeek,
Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

TOT 8 MEI

Cuba mi amor

Regi Rotty
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

TOT 8 MEI

Luc Tuymans, retrospective

Brussel, Bozar, 02 507 82 00,
www.bozar.be

TOT 8 MEI

Frantz Absalon

Asse, galerie budA,
www.budart.be

10 TOT 24 MEI

Soort zkt. soort

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

13 TOT 29 MEI

Curator kiest kunst

Meise, Cultuurhuis,
02 272 00 29

TOT 15 MEI

Jan Dibbets

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 15 MEI

De tijd die blijft

David Claerbout
Brussel, Wiels,
02 340 00 50

27 MEI TOT 11 SEP

The Crooked Path

Jeff Wall
Brussel, Bozar,
02 507 82 00,
www.bozar.be

27 MEI TOT 13 JUN

Artotheek – kunst te huur

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

TOT 5 JUN

Ad Triangulum

Drogenbos, FelixArt Museum,
02 377 57 22

Biutiful (24/05)

No et moi (1/05)

Cuba mi amor (tot 8/05)

TOT 19 JUN
Joan Miro,
het palet van de dichter
Brussel,
ING Cultuurcentrum,
www.ing.be

TOT 19 JUN
Furament
Tervuren, verschillende locaties,
www.furament.be

TOT 30 JUN
Jasper Stroobants
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 4 SEP
Fetish Modernity,
iedereen modern
Tervuren,
Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

TOT 2 OKT
Groene Omszwervingen
Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 20

TOT 28 OKT
Het versierde lichaam
Brussel,
Blindenmuseum (Jubelpark),
02 741 72 14

TOT 6 NOV
Kriebelbeestjes
van het bos
Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

VOR MING

DO · 12 MEI · 20.00
Antiek kennen en schatten
Dilbeek, Saviocentrum, 02 569 10 44

ZO · 15 MEI · 13.30
Leren composteren
Tervuren, Transitie,
www.tervuren.transitie.be

OP STAP

ZO · 1 MEI · 14.00
Een rijk armoemenu
Grimbergen, MOT, 02 253 43 04

ZO · 1 MEI · 14.30
Kruidenbappelwandeling
Huizingen, Provinciedomein,
02 358 54 95

ZO · 8 MEI · 14.00
De invloeden van
een klooster op het bos
Hoeilaart, Bosmuseum, 02 567 93 64

ZO · 15 MEI · 14.30
Gaspeldoornwandeling
Sint-Pieters-Leeuw,
parking gemeentehuis,
0475 51 20 71

ZA · 21 MEI · 18.00
Vertelwandeling:
rituelen en symbolen
Meise, De Linde, 02 270 19 46

VA RIA

ZO · 1 MEI
Erfgoeddag
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

3 TOT 6 MEI
Doe-aan-sport-beurs
Leuven, Brabantthal,
016 26 76 57

6, 7 EN 8 MEI
Tuinoptredens
Amatorski, Mintzkov, An Pierlé,
Marble Sounds e.a.
Asse, jeugdhuis 't Bronneken,
www.tuinoptredens.be

13 EN 14 MEI
Kunstveiling
t.v.v. De Eglantier
Tervuren, Panquinkazerne,
www.eglantierkunst.be

13, 14 EN 15 MEI
Zellikse Feesten
Milk Inc., Clemens Peerens
Explosion, The Neon Judgement e.a.
Zellik, centrum,
www.zellikaktief.be

ZO · 15 MEI · 15.00
Riddertoernooi
met roofvogelshow
Zellik, Noorderlaan,
www.zellikaktief.be

VANAF 21 MEI
Opening
Moesson- en Savannekas
Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

ZO · 22 MEI · 10.00
Fiets- en wandeldag
Tervuren, Markt,
02 769 20 81

ZO · 22 MEI · 13.30
Kinderhoogdag
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 29 MEI · 10.00
Beiaardfeesten
Meise, centrum,
02 272 00 27

Uit in de Rand

Op www.uitderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Fetish Modernity (tot 4/09)

Riddertoernooi met roofvogelshow (15/05)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

De zwiërige borstelstreken van Jan De Vliegheer

Het atelier van Jan De Vliegheer (47) in de Brugse binnenstad herbergt zowel zijn monumentale als zijn kleine doeken. Wie niet oplet, struikelt over een van de vele witte verfpotten.

TEKST Ludo Dosogne ■ FOTO Filip Claessens

Van de stenen portretbustes op het Capitool in Rome, de terrassen op het San Marcoplein in Venetië en de porseleinen serviezen in de Hofburg in Wenen schilderde hij hele reeksen vanuit verschillende perspectieven. Het Kasteel van Gaasbeek verwelkomt deze zomer zijn *Schatzkammer*. 'Als ik in een toonkast waardevolle sierborden netjes naast of achter elkaar opmerk, raak ik in vervoering door het herhalings-effect', legt hij uit. 'Ik ben permanent op zoek naar thema's waar een bepaalde repetitie aan ten grondslag ligt. Dat kunnen voorbijtrekkende muzikanten in

een stoet zijn, rijen bomen in een landschap of zuilen die een gebouw ondersteunen. Daar neem ik digitale foto's van, waarvan ik thuis het beeld corrigeer. De uiteindelijke composities breng ik in vergrote of verkleinde versie over op doek. Ik leef mij dan uit in zwiërige verfstreken. Niet de inhoud maar de vorm verschaft mij het opperste genot.'

Bladgoud

Jan De Vliegheer reisde naar de Oostenrijkse hoofdstad om de rococo-interieurs van het keizerlijk paleis te bewonderen. 'De fascinatie voor het overrompelende sluit aan bij mijn

extraverte natuur. Ik werd er ook geconfronteerd met het spel van licht en schaduw. Plots stond ik voor de serviezenkasten. Ook de pas vernieuwde porseleinafdeling in het Victoria & Albert Museum in Londen heb ik bezocht. Daar worden de sierborden niet frontaal maar achter elkaar uitgesteld. Dat veroorzaakt een dieptewerking met weer andere effecten. De pastelkleuren van de exemplaren uit het Franse Sèvres waren op het einde van de 18e eeuw erg geliefd bij de aristocratie. Ook daar zoek ik een schildersequivalent voor.'

Onderwerpen voor zijn schilderijen dienen zich toevallig aan. 'Toen ik bij een Brugse lerares over de vloer kwam, zag ik een grote vitrinekast met honderden badfiguurtjes in plastic. Vooral kinderen zijn er verkikkerd op omdat de eendjes, visjes en sprookjespersonages een piepend geluid produceren als je er op drukt. Uit de overvloed, de verscheidenheid en de spetterende kleuren hoopte ik een nieuwe compositie te distilleren. Om de mogelijke ordeningen en combinaties uit te testen, nam ik drie koffers badplastic mee naar huis. Iedere schikking en herschikking werd door mij gefotografeerd. Op het schilderij worden de figuurtjes opgehemeld door het rijkelijk aanwezige bladgoud.' De Vliegheer past in dit geval een techniek toe uit de door hem geprezen religieuze kunst van het Trecento. Bijbelse figuren, engelen en heiligen werden indertijd met een gouden nimbus rond hun hoofd afgebeeld.

Verwarring zaaien

'Mijn hart gaat sneller slaan als ik zo'n schitterend werk van een Venetiaanse of Florentijnse meester uit de 13e eeuw aanschouw. Ik zou graag in het voetspoor treden van Lorenzo Monaco (1365-1424), die in Firenze en Siena werkte. De *Piepers* - zoals ik mijn schilderij met het badspeelgoed noem - heb ik gereserveerd voor de torenkamer van het kasteel. Het doek zal zodanig worden belicht dat het bladgoud en de kleuren een imponerend effect hebben. Met dit werk lever ik commentaar op de schilderkunst in het algemeen. Ik wil ook tonen hoe het bladgoud en de opzichtige kleuren van de piepers inwerken op de psyche van de waarnemer. Het doek is de aanzet van een nieuwe reeks.'

In het Kasteel van Gaasbeek brengen de geschilderde interieurs, toonkasten en buitenzichten de bezoeker door hun trompe-l'oeil effect de bezoeker in verwarring. Aan de wenteltrap zijn doeken aangebracht die de indruk wekken dat ze net als de ramen het buitenlicht binnen laten. De helft van de geselecteerde werken komt uit privécollecties; de andere helft werd uitgeleend door het Zwart Huis in Knokke.

6 MEI · TOT · 26 JUNI
Schatzkammer

Jan De Vliegheer

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek, 02 531 01 30

Veel poelen zijn in deze periode bevolkt door kikkers en paddenvisjes die druk bezig zijn met groeien. Een groot aantal van hen was er nooit geweest zonder de vrijwilligers die elk voorjaar amfibieën veilig over drukke straten zetten.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

De overtocht van 1000 amfibieën

4 Vrijwilligers in de Rand

Het is nog koud wanneer we op een prille lenteochtend met Daniel Smets uit Humbeek afspreken in de Ipsvoordestraat, op de grens tussen Grimbergen en Kapelle-op-den-Bos. Voor het eerst sinds de vrijwilligers hier amfibieën overzetten, komt een klasje uit de buurt helpen. Wim Solie van de vzw Regionaal Landschap Groene Corridor: 'Vooraf lezen de kinderen een verhaal dat jeugdacteur Marc De Bel voor de actie heeft geschreven. Onderweg verzamelen ze kaartjes waarop objecten staan die je nodig hebt voor de overzet. Eenmaal aangekomen krijgen ze wat uitleg van een vrijwilliger en controleren ze de emmers waar de amfibieën via de schermen naartoe geleid worden. Ze bekijken welke soorten het zijn en zetten de beestjes over.'

Glibberig en raar

Elk voorjaar na hun winterslaap gaan kikkers, padden en salamanders terug naar de poel waar ze geboren zijn om zich op hun beurt voort te planten. Tijdens die trek sneuvelen bedroevend veel dieren. Daniel Smets: 'Je hoeft niet eens met je wiel over een kikker te rijden om hem te doden. Zodra je meer dan 30 kilometer per uur rijdt, zuigt de snelheid het dier van de grond en smakt het te pletter.'

In de verte horen we opgewonden gejoel naderen. De verwachtingen van de kinderen zijn hoog gespannen. Ze zwaaien met de kaartjes waarop voorwerpen staan zoals een emmer, een terrarium, een stokje. 'Weten jullie waarvoor het stokje in de emmer dient?' Enkele kinderen suggereren iets. 'Om ze eruit te halen?' 'Zo verdrinken ze niet,' legt Daniel uit. 'Ze kunnen erop kruipen als er te veel regen in de emmer valt.' De eerste emmer blijkt leeg en daardoor klinkt het gejuich extra blij als in de volgende een pad en een paar kikkers blijken te zitten. De durvers mogen er eentje uitnemen. 'Hij voelt glibberig en raar,' zegt een meisje met een twijfelend lachje.

Kikkerprinses

'Wie wil de kikker een kusje geven?', vraagt Wim. 'Ik,' antwoordt een jongen stoer. 'Dan verandert hij misschien in een prinses!' De kinderen stellen de ene vraag na de andere. 'Wie weet vinden we onder hen een paar nieuwe vrijwilligers,' vermoedt Daniel. 'Dat zou niet slecht zijn.'

De vrijwilligers zijn op eigen houtje amfibieën beginnen overzetten in de Ipsvoordestraat. 'We zijn er al in de jaren 70 mee

begonnen', vertelt initiatiefnemer Dirk Vandenydt. 'In die tijd veroorzaakte het verkeer hier een ware catastrofe.' Sinds enkele jaren heeft het Regionaal Landschap het onderhoud van de schermen overgenomen.

2010 was een topjaar. 'Toen hebben we 2000 dieren overgezet,' zegt Daniel. 'Meestal klokken we af op een 1000. Kikkers en padden zijn belangrijk voor het evenwicht in de natuur', vervolgt hij. 'Ze eten veel insecten en worden op hun beurt opgegeten door vogels. Die schakel mag niet wegvallen.' De actie gaat elk jaar van start rond half februari en kan tot half april duren, afhankelijk van de temperaturen. 'Er moet 's ochtends en 's avonds iemand komen. Doorgaans duurt het een half uur om de emmers te controleren, de aantallen en soorten te noteren en de dieren over te zetten.'

Koppeltje

Bij een van de laatste emmers gaat een lachsalvo op. De kinderen vinden een parend koppeltje kikkers. 'Die zijn aan het je-weet-wel', roepen ze. Voorzichtig dragen ze het paartje naar de rand van de poel, waar het onmiddellijk in springt en wegzwelt. Die twee zijn waar ze moeten zijn en de kinderen kunnen met een mooi verhaal terug naar de klas. 'Het is fijn om zo'n actie met kinderen uit de lagere school te doen. Op die leeftijd zijn ze nog enthousiast. Dan moet engagement ontstaan.'

FR La traversée de 1000 amphibiens

'Il n'est même pas besoin de passer avec votre roue sur une grenouille pour la tuer. Dès que vous circulez à plus de 30 kilomètres à l'heure, la vitesse aspire l'animal qui est soulevé du sol et s'écrase', explique Daniël Smets. En collaboration avec le Regionaal Landschap Groene Corridor et des élèves, ces volontaires aident les crapauds, les grenouilles et les salamandres à traverser la Ipsvoordestraat entre Grimbergen et Kapelle-op-den-Bos. Chaque année au printemps, les grenouilles, les crapauds et les salamandres retournent vers l'étang où ils sont nés pour procréer à leur tour. Chaque année, un nombre important d'animaux perd malheureusement la vie lors de cette traversée. 'Nous assurons le passage de 1000 amphibiens par an en moyenne. C'est important pour l'équilibre de la nature.'

i Meer weten?

Regionaal Landschap Groene Corridor,
02 253 43 04, www.rlgc.be

Verloren hoek

veldbaantje aan de kerkingang dat eerst naar het westen loopt, maar onmiddellijk afbuigt naar het noordwesten. Als je de betonbaan (Linthoutseweg) oversteekt kom je in Blakebergen en begin je een enigszins mysterieuze wandeling. Volg eerst ongeveer anderhalve kilometer de hoofdbaan, hier en daar met het betere bochtenwerk, tot wanneer je in de Rossemse Hoek terecht komt. Onderweg ligt een godvergeten gebied met een plaatselijke, kleine leefgemeenschap in wat oudere, kleine huizen. De grote boerderij op de rechterkant, met de ringgracht er rond, is een machtig hof waar een telg van de familie De Pauw jarenlang stamboekvee kweekte.

Rust en kalmte

Neem het eerste baantje links (Hobos). Vanaf nu bevind je je op Merchtemse grondgebied. In de driehoek Breestraten-Wolvertemsesteenweg-Linthoutstraat kun je naar hartenlust rondwandelen en de kleinschalige regio ontdekken. Het brengt je via een reliëfrijk en natuurlijk parkoers naar respectievelijk de Verbrande Hoeve (1726, maar nadien grotendeels verbouwd) en het Hof te Klei of Hof te Cley uit het begin van de 19e eeuw. Onderweg passeer je het brongebied van de Robbeek. De verbindende landwegen stralen de rust en kalmte uit waarvoor je naar hier bent gekomen.

Aan het Hof te Klei neem je links de Kleistraat richting Linthoutstraat. Op de Linthoutstraat neem je links waarna je in een ruk van meer dan een kilometer tot aan de kerk in Meuzegem stapt. Het is een iets drukker baan, maar je hebt er mooie uitzichten op het grensgebied met Brussegem en op de vallei van de Meuzegemse beek. Deze was tot een twintigtal jaar nog grotendeels bebost, nu rest slechts een kale infrastructuur waarin je soms nog nauwelijks de beekloop herkent. Aan de overkant van de nabije en drukke Wolvertemsesteenweg ligt het bronnengebied van de Meuzegemse beek die tot begin de jaren 70 bulkte van de stekelbaarzen. Helaas is het nu niet veel meer dan een open riool. Met de aanleg van een ingrijpende waterzuiveringsinfrastructuur tracht Aquafin het tij te

Er zijn zo van die plekjes waar je nooit komt als je er om een of andere reden niet naartoe moet. Al sinds mijn kinderjaren heb ik dat gevoel met het gehucht Blakebergen-Meuzegemse en Rossemse Hoek.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Het gaat onder meer om het bronnengebied van de Robbeek, die ter hoogte van Steenhuffel samenvloeit met de Grote Molenbeek. Het is tegelijk een pittoresk wandelgebied, waar je een mooi parkoers van een achttal kilometer kunt afleggen en een sprong in de tijd maakt. Vanaf de kerk van Meuzegem (de oudste delen ervan dateren van de 13e eeuw), een parochie ten noordwesten van Wolvertem, kun je er aan beginnen. Daarvoor neem je het oplopend halfverhard

jes

keren en is de hoop gewettigd dat (een deel van) het leven terugkeert vanaf pakweg 2015.

Het Klavergemhof (dat eerlang verdwijnt) ligt op de rechteroever van de beek en hoort dus bij Meise. De uitgebreide infrastructuur van de Stephex paardenstallen verwijst naar een roemrijk verleden. De indrukwekkende vierkantshoeve dateert uit 1671 en was tot voor een paar tientallen jaren bekend onder de naam Onze-Lieve-Vrouwhof. Tot de jaren 70 huisde hier de grootste kolonie huiszwaluwen van de regio met een honderdvijftigtal nesten, maar die is intussen volledig verdwenen.

Verleden vermengt met modernetijd

De beek vormt eerst de grens tussen Meise en Merchtem, maar stroomafwaarts loopt de scheidingslijn tussen beide gemeenten dwars door de vierkantshoeve. Het grootste deel ervan ligt op het grondgebied van Meise. De mengelmoes van akkers, graslanden, bosjes, hagen en beekjes van het afgelegde parkoers lijkt weggelopen uit een ver verleden; hier en daar kom je plekjes tegen waar de moderne tijd zich manifesteert. Geen enkele streek blijft gespaard van de moderne invloeden, maar hier valt het al bij al nog mee. Dat kun je bezwaarlijk zeggen van het gehucht Meuzegem zelf, dat is uitgegroeid van een landelijk dorpje met de spreekwoordelijke twee huizen en drie cafés tot een heus straatdorp waar alle bouwstijlen afsteken tegen de authentieke kerk en pastorij. Ooit was de tuin een botanische parel omdat de laatste pastoor een plantenliefhebber was, maar dat is inmiddels vergane glorie. Tegen 2014 zou het gebouw volledig zijn gerestaureerd en dienst doen als vergaderzaal voor verenigingen en een conciërgewoning. In 2012 viert Meuzegem zijn negenhonderdjarig bestaan als parochie. Meer info hierover op www.meuzegem900.be

i Op de topografische kaart 23/5-6 van het NGI of op Google Maps kun je alles uitpluizen voor je er aan begint.

Uit liefde voor de roos

Tien jaar geleden, op 10 mei 2001, overleed Louis Lens (1924-2001), de belangrijkste Belgische rozenveredelaar van de 20e eeuw. Geen enkel veredelaar heeft ooit met zo veel fantasie, durf en deskundigheid gekruist als Louis Lens en zo veel elegantie in een nieuwe generatie rozen gebracht.

Met rozen als *Pascali*, *Dame de Coeur*, *Maria Mathilda*, *Bouquet Parfait*, *Pleine de Grace*, *Dentelle de Bruxelles* en vele andere heeft Louis Lens rozen geschiedenis geschreven. Zijn *Pascali* bijvoorbeeld wordt algemeen beschouwd als een van de beste witte rozen van de wereld. In 1969 was het een *All American Winner*, wat betekent dat die roos in alle Amerikaanse staten als de beste werd geklasseerd. *Maria Mathilda*, een prachtige halfgevlude floribundarooos met witte golvende bloemblaadjes met een rozige schijn en helgele meeldraden, werd op de rozenconcour van Den Haag in 1981 uitgeroepen tot Gouden Roos en in 1982 tot Toproos Nederland.

Louis Lens stamde uit een familie van boom- en rozenkwekers uit Sint-Katelijne-Waver. Op het einde van de jaren 60, toen haast alle rozenkwekers grootbloemige theehybriden en floribundarozen kweekten, besloot hij om opnieuw aan de slag te gaan met wilde, botanische rozen en nog alleen rozen te kweken die hij zelf mooi vond en iets zouden toevoegen aan de tuincultuur. Enkelvoudige rozen met bloemen in trossen en schermen en in zachte kleuren, bodembedekkers en doorbloeiende rozen, rambleren en sterke, mooi gevormde struiken met soepele takken. Ook begon hij een uitgebreid kruisingsprogramma met de moschatahybriden, een groep rozen die in het begin van de 20e eeuw gecreëerd werden door de Engelse dominee Joseph Pemberton. Het zijn meestal mooie losse struiken die goed herbloeien en heerlijk geuren. Zijn eerste moschatahybride

was *Rush*, die in 1980 werd geïntroduceerd. Het was een onmiddellijk succes. Op alle belangrijke rozenconcour werd ze bekroond. In 1984 bracht hij een reeks moschatahybriden uit met componistennamen: *Puccini*, *Sibelius*, *Verdi*, *Vivaldi*. Het zijn laagblijvende struikjes die heel de zomer doorbloeien met enkele tot halfdubbele bloemen in lange trossen. In de loop der jaren volgden nog tientallen nieuwe moschatahybriden, zoals *Bouquet parfait*, *Apricot Bells*, *Omi Oswald*, *Matchball*, *Pleine de Grace* en de onvolprezen *Guirlande d'Amour*, een klimroos met kleine dubbele bloemen in trossen, zuiver wit en zeer geurend.

Dichter met rozen

Louis Lens was een bescheiden maar bevoegen man, die schoonheid boven zekerheid en geldgewin verkoos en die uitgroeide tot de meest visionaire rozenveredelaar van zijn tijd. Enkele maanden voor zijn dood sprak hij zijn spijt uit dat hij niet nog eens vijftig jaar had om verder te gaan met zijn veredelingswerk, nu hij eindelijk wist in welke richting hij moest zoeken. Gelukkig heeft hij tijdig voor zijn opvolging gezorgd. Zijn kwekerij werd overgenomen door Rudy Velle en Ann Boudolf, die zijn verdelingswerk verder zetten en ook al enkele schitterende moschatahybriden hebben gecreëerd. Naar aanleiding van de tiende verjaardag van zijn overlijden brengen ze trouwens een nieuwe roos op de markt, *Souvenir de Louis Lens*.

Wie de rozenfenis van Louis Lens wil bewonderen, moet in de komende maanden zeker een bezoek brengen aan de rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw, waar ruim 200 van zijn rozen zijn samengebracht.

TEKST Paul Geerts

i www.lens-roses.be
www.rozentuincoloma.be
Bij Uitgeverij Lannoo verscheen zopas een boek *Rozen natuurlijk, de mooiste Moschata's van Lens Roses* van Rudy en Ann Velle.

Vliegen

DE Fliegen wie ein Vogel

Nur wenige hundert Meter vom Flughafen entfernt, entwirft und fertigt das Unternehmen Asco metallene Flugzeugteile. Wesentliche Teile, die dafür sorgen, dass Aufstieg und Landung reibungslos verlaufen. 'Wir haben in den 50er Jahren als belgisches Familienunternehmen begonnen. Heute arbeiten für die Asco-Gruppe weltweit 1200 Mitarbeiter, 850 davon in Zaventem. Unsere Kunden sind Flugzeugbauer wie Boeing, Airbus, Bombardier und Embraer. Wir sind Marktführer im Bereich der Flügelklappen. Diese ermöglichen es, dass ein Flugzeug bei geringeren Geschwindigkeiten während Aufstieg und Landung in der Luft bleibt', erläutert Alexandre Vormezeele, Projektmanager. Bei Asco spielen Forschung und Innovation eine bedeutende Rolle. 'Im Labor können wir perfekt simulieren, was unsere Flugzeugteile alles aushalten müssen.'

Vliegen, het heeft de mens altijd gefascineerd. Maar omdat hij geen vogel is, ging hij stalen vogels bouwen. Vliegtuigen met allerlei complexe componenten, zoals de onderdelen van Asco, een hoogtechnologisch bedrijf uit Zaventem.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

natuurlijk

Zachte, bonte kever

De familie van de boktorren is te herkennen aan haar (zeer) lange voelsprietten. De distelboktor vormt daarop geen uitzondering. Het is een veel voorkomend insect dat je zelfs in je tuin kunt vinden. Toch leeft hij liefst in de buurt of aan de rand van vochtige bossen met een weelderige vegetatie. Je vindt hem het meest zonnend op brandnetels of etend op distelbloemen. Daar blijft hij meestal lang zitten tot wanneer je hem verstoort. Als je hem wat observeert valt op hoe zacht hij opstijgt en landt, wat merkwaardig is gezien de grootte van de kever. Hij kan tot meer dan twee cen-

timeter lang worden, de kleurencombinatie is onmiskenbaar en als je hem rustig benadert, heb je alle tijd om hem te bekijken.

Hij vliegt nog tot omstreeks eind juli en dan komen de eitjes uit die het wijfje heeft afgezet in stengels van onder meer distels. De larve eet zich een weg doorheen de schuilplaats en zal de winter doorkomen als pop, in de holle stengels. Dat is meteen een goede reden om de dorre distels gedurende een hele winter ongemoeid te laten, want als ze worden gemaaid verdwijnen ook de keverpoppen. En met hen vele andere insecten.

als een vogel

Op enkele honderden meters van de luchthaven ontwerpt en produceert het bedrijf Asco metalen vliegtuigonderdelen. Cruciale onderdelen die er voor zorgen dat het opstijgen en het landen vlot verlopen. 'Wij zijn in de jaren 50 gestart als een Belgisch familiebedrijf. Vandaag werken voor de Asco Groep wereldwijd 1200 mensen waarvan 850 in Zaventem. Onze klanten zijn vliegtuigbouwers zoals Boeing, Airbus, Bombardier en Embraer, maar ook toeleveranciers van deze bedrijven. Wij zijn marktleider in het domein van vleugelkleppen. Dit zijn kleppen die je vooraan (slats) en achteraan (flaps) de vleugel kunt zien. Zij maken het mogelijk dat een vliegtuig bij lagere snelheden, tijdens het opstijgen en het landen, in de lucht blijft. Wat wij ontwikkelen, is het mechanisme dat de kleppen vlot laat bewegen', zegt Alexandre Vormezele, projectmanager. Daarnaast maakt Asco ook motorophangingssystemen. Dit zijn structuren die de motor aan de vleugel bevestigen. Hiervoor wordt titanium - een uiterst sterk metaal - gebruikt. Een andere specialisatie van Asco zijn de delen die maken dat het landingsstel opklapbaar is.

Luchtvaartpassie

Een nieuw vliegtuigmodel betekent voor de ingenieurs van Asco telkens een nieuwe uitdaging. Voor de Dreamliner van Boeing en de

Airbus 350 ontwikkelden zij een nieuw type vleugelkleppen dat specifiek beantwoordt aan de eisen van de nieuwe toestellen. 'Wij halen veel voldoening uit ons werk. Wij maken technische onderdelen voor vliegtuigen en dragen er daarmee toe bij dat mensen zich vlot kunnen verplaatsen.' Het bedrijf ademt een passie voor luchtvaart uit. In de verschillende ruimten hangen grote, indrukwekkende foto's van vliegtuigen. Op de bureaus zie je maquettes van vliegtuigen. En door de ramen zie je echte vliegtuigen landen.

'Ik ben gepassioneerd door de luchtvaart. De luchtvaart is essentieel voor onze economie, maar ook voor onze manier van denken. Vliegtuigen maken de wereld toegankelijk.' De medewerkers van Asco beleven regelmatig bijzondere momenten. Neem bijvoorbeeld de dag waarop de assemblage van de eerste A380, ook wel de superjumbo genoemd, afgerond werd. 'Ik herinner me het moment waarop dit reusachtige toestel de assemblagehal verliet. Dat zijn gebeurtenissen die je niet wilt missen. Ook de eerste vlucht is een belevens. Je ziet dat vliegtuig opstijgen en je beseft dat je hebt kunnen meewerken aan een bijzonder moment in de luchtvaart.'

Vernieuwen

Bij Asco speelt onderzoek een belangrijke rol. Hiervoor werken ze samen met verschillende universiteiten. In het labo van de Vrije

Universiteit Brussel doen ze testen die nagaan hoe de componenten van Asco reageren op de belasting waarmee deze tijdens het opstijgen, vliegen en landen te maken hebben. 'Wij beschikken over testen die perfect kunnen simuleren wat onze vliegtuigonderdelen allemaal doorstaan. In het labo kunnen wij ook nieuwe materialen testen en analyseren hoe de combinatie van metaal met andere materialen werkt. Hiervoor hanteren wij strikte veiligheidsnormen. Op basis van de resultaten schaven wij onze ontwerpen bij, zodat we ons op het moment dat we van ontwerp naar industrialisatie overstappen volledig kunnen concentreren op de productie. Vergeet immers niet dat wij ons in een competitieve omgeving bevinden waar een efficiënte productie noodzakelijk is.'

De luchtvaart is een sector die steeds evolueert. Vernieuwen is dan ook een essentieel onderdeel van Asco's strategie. Wat betekent dit concreet? 'Bij het ontwerp van de vliegtuigkleppen gaan wij na welk mechanisme het best beantwoordt aan de wetten van de aerodynamica. Hierin willen wij steeds verder gaan, want hoe meer we die luchtstromen onder controle hebben, hoe beter we het brandstofgebruik en het geluidsniveau van vliegtuigen kunnen beheersen. Hoe beter de aerodynamica haar werk doet, hoe zuiniger en stiller het vliegtuig. Zo dragen onze technische inzichten rechtstreeks bij aan een schoner milieu.'

tensoorten die overwinteren in deze relatief veilige schuilplaatsen. Van de distelboktorren is bekend dat ze graag overwinteren in holle stengels van allerlei schermbloemigen, al zouden fluitenkruid en engelwortel de voorkeur genieten. Ook voor deze planten is het dus aangewezen de dorre stengels gedurende het winterhalfjaar ongemoeid te laten. In feite laat je best alle dorre stengels overeind staan, want je kunt er van op aan dat ze vol klein grut zitten dat daar overwintert. Het zou zonde zijn ze allemaal te verwijderen, terwijl de tuin er op dat moment toch maar kaal bijligt.

Vanaf nu verpoppen de kevers en komen de volwassen exemplaren te voorschijn. Man-

netje en wijfje zien er op het eerste zicht hetzelfde uit. De volwassen kevers eten vooral stuifmeel. Dat zoeken ze het liefst van al op de vele schermbloemigen die binnenkort volop bloeien: fluitenkruid, peen, berenklaauw, engelwortel. Je zult distelboktorren zelden met meer dan een tegelijk zien, behalve als de beide geslachten mekaar het hof maken natuurlijk. Anders blijven ze liever uit de buurt van soortgenoten, kwestie van mekaars leefgebied te respecteren. Elke mannelijke kever kan het met een ontstellend klein territorium doen. Als het voldoende voedsel bevat, volstaan enkele tientallen vierkante meter. De dieren vallen nogal eens ten prooi aan allerlei vogelsoorten zoals spechten, maar ook de

kraaiachtigen als gaaien en eksters zijn geïnteresseerd. Zelfs voor de grootste libellen is de kever al een te zware hap zodat ze hem met plezier links laten liggen.

Alles samen ziet het er goed uit voor de distelboktor, want zijn leefgebied strekt zich uit over nagenoeg heel West-Europa. De verwachting is dat hij de klimaatopwarming in onze contreien goed doorstaat en dus niet direct van het toneel zal verdwijnen. Je ziet hem ongetwijfeld elk jaar terug. Eens zich een populatie heeft gevestigd in een gebied zal de soort daar lang overleven. Verdrijving kan hem wel parten spelen, of de verdwijning van zijn leefgebied.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Verborgen schatten Het ambachtsleven reconstrueren

De Tommenmolen, de Liermolen en het Guldendal vormen samen het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) in Grimbergen. Veilig opgeborgen in de bib van het MOT zijn de meer dan 8000 handelscatalogi die dateren van voor 1950. Sinds kort zijn ze online raadpleegbaar. Een wereld gaat open.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Het repertorium van Belgische handelscatalogi is de grootste openbare collectie van het land. Die informatie is bijzonder nuttig voor het identificeren, bestuderen en zelfs restaureren van oude voorwerpen. Verschillende handelscatalogi zijn door de verzorgde druk een streling voor het oog. Producenten en verkopers van wasmachines, koelkasten, gasfornuizen en landbouwwerktuigen be-

steedden in het verleden bijzonder veel zorg aan die publicatie. Het was hun belangrijkste vorm van promotie. Soms zijn het dikke naslagwerken. Als concreet voorbeeld laat projectmedewerkster Liesbeth Van Lint de catalogus van de *Manufacture Belge de Gembloux* uit 1931 zien, die een overzicht biedt van alle mogelijke medische instrumenten. 'Zowel organisaties, bedrijven als privé personen vinden hun gading in de handelscatalogi. Vrij recent kreeg het MOT iemand van de Permekebibliotheek uit Antwerpen op bezoek die een tentoonstelling opzet over het geschiedenis van het bibliotheekgebouw. De ontbrekende informatie haalde men uit een handelscatalogus van het bedrijf Morisons. Daaruit bleek immers dat deze producent van wasmachines en droogwringers vroeger op het De Coninckplein in Antwerpen was gevestigd, de huidige locatie van de Permeke bibliotheek.'

Oude ambachten

Geregeld krijgt het MOT mensen uit specifieke ambachten over de vloer. 'Een restaurateur van art déco muurtegels vond in de catalogus van de firma Helman de nodige gegevens over de muurtegels die de firma gebruikte bij de inrichting van wc's in het Hotel Continental in Brussel. Een verzamelaar die een oude ploeg in de oorspronkelijke staat wil herstellen, vindt dan weer alle details over zijn werktuig in de catalogus van de firma Mèlotte. Bezoekers zijn dikwijls ook kinderen of familieleden die vragen naar een digitale kopie van een oude catalogus van het (inmiddels verdwenen) familiebedrijf. Soms zijn er ook ex-werknemers die op zoek zijn naar informatie over de onderneming waar ze vele jaren geleden hebben gewerkt.'

Het team van het MOT maakt zelf ook veelvuldig gebruik van de handelscatalogi voor de publiekswerking en de tijdelijke tentoonstellingen. Aan de hand van de catalogi kan het MOT onbekende voorwerpen van schenkingen traceren en identificeren. Neem nu een tang met de merknaam D. Simal, die gebruikt werd om spalken te vormen of de *Vrai Poignard* - het schoenmakersmes - van de firma Noirhomme. 'De catalogi zijn voor wetenschappers een belangrijke bron van informatie', vervolgt Liesbeth Van Lint. 'In de handelscatalogi over meubels, ijzer-

De keizer van de vissen

waren, voeding, kerkmeubilair, kleding en allerhande werktuigen is de evolutie van de maatschappij weerspiegeld. Je komt meer te weten over de geschiedenis van een bepaalde techniek, wanneer het model in de handel kwam, en hoe het is geëvolueerd. Denk maar aan de ontwikkeling van gasfornuizen en wasmachines. De catalogi geven tips en sommen de voordelen op van de nieuwe werktuigen. Ook in het verleden waren bedrijven bijzonder inventief als het op klantenbinding aankomt. Zo publiceerde Nestor Martin zijn kookboekjes met de recepten van tante Colette.'

Online

Ongeveer dertig jaar geleden begon conservator Johan David met gegevens uit de handscatalogi op steekkaarten te zetten. Een monnikenwerk. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap startte het MOT in 2006 met de digitalisering van de informatie. Vanaf 2007 zijn de meeste catalogi online consulteerbaar op www.mot.be. Wie de website raadpleegt, kan wellicht verrassende ontdekkingen doen van oude, vertrouwde bedrijfsvestigingen in de eigen gemeente.

EN Ancient crafts revisited

Over 8000 commercial catalogues dating back to 1950 are safely stored in the library of Grimbergen's Museum of Ancient Crafts (MOT). They were recently published online for consultation by the general public. Manufacturers and vendors of washing machines, refrigerators, gas cookers and agricultural machinery kept close tabs on this publication in those days, as it was their main advertising system. They were bulky reference documents at times. 'The commercial catalogues for furniture, metal hardware, food, church furniture, clothes and all kinds of equipment also hold a mirror up to the social changes. You will learn about the background to a specific craft, when the model became commercially available and how it changed', says Liesbeth Van Lint.

Als we het hebben over de koning van de zee of de keizer van de vissen, dan denk je meteen aan een grote witte haai. Niets is minder waar. Het is de bijnaam van de tarbot.

Eind van de eerste eeuw ving een gelukkige visser voor de kust van Italië een reuzentarbot. Hij vond dat een dergelijk prachtexemplaar alleen een keizer waardig was en besloot hem eigenhandig aan de keizer in Rome te schenken. Die laatste was onder de indruk en beval zijn onderdanen de vis onmiddellijk te bereiden. Ze hadden echter een klein probleem: geen enkele pan in de keizerlijke keuken bleek groot genoeg. In zeven haasten werd een nieuwe pan gemaakt van de allerbeste klei, speciaal voor de reuzentarbot van de keizer.

De tarbot kun je dus met recht en rede een keizerlijke vis noemen. Deze prachtige vis uit de familie van de platvissen vind je voornamelijk in de Noordzee, de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee. Hij heeft een hoog stevig, schubloos lijf en een grote kop. Hierdoor heeft de tarbot veel weg van de griet, maar je kunt hem goed onderscheiden door zijn knobbeltjes. Deze majestueuze vis kan tot 90 cm groot en tot 25 jaar oud worden. Zo'n reusachtige exemplaar vind je door overbevissing helaas nog nauwelijks. Vanaf drie tot vijf jaar zijn tarbotten geslachtsrijp en beginnen ze te paaien tussen april en augustus. Een wijfje legt dan tot tien miljoen eitjes. Tarbotten zijn viseters/piscivoren. Jonge tarbotten, die voornamelijk in ondiepe kustwateren leven, eten ongewervelde bodemdierpjes, volwassen exemplaren vanaf 30 cm eten enkel andere vissoorten zoals grondels, spieringen, kabeljauwachtigen en andere platvissen.

Zeergegeerd

De tarbot is in België van groot economisch

belang. Het is een zeer gegeerde en gewaardeerde vissoort en wordt in de betere restaurants vaak als delicatessie aangeboden. Het is de lieveling van vele grote chefs. Ook Robert Van Landeghem, de chef-kok van restaurant Michel in Groot-Bijgaarden, heeft een voorliefde voor de tarbot. De man weet waarover hij spreekt, want hij heeft sinds 2009 een Michelinster en kreeg in de GaultMillau gids een score van 16 op 20. Robert serveert zijn gasten liefst een gebakken tarbot met een vleugje gember op een bedje van witloof met oesterzwammen.

De tarbot is op zijn lekkerste in het najaar en in de winter. Hij geeft dan stevig vlees dat zeer fijn smaakt en lekker sappig is. Als je de tarbot op de juiste manier bereidt, is hij een ware streling voor je smaakpapillen. Je moet er wel wat budget voor over hebben, want goedkoop is hij niet. Omdat hij zo gegeerd is, behoort hij tot de duurdere prijsklasse. Gelukkig heb je voor vier personen genoeg aan een turbotin of een jonge tarbot. Deze is gefileerd verkrijgbaar in de handel, de grotere tarbot in moten. Tarbot kun je op verschillende manieren bereiden, maar komt volledig tot zijn recht gebakken, gefrituurd of gestoomd. Mijn absolute favoriet blijft tarbot filet gepocheerd in champagne. Serveer de vis met een glaasje Pinot Gris of Chablis en geniet!

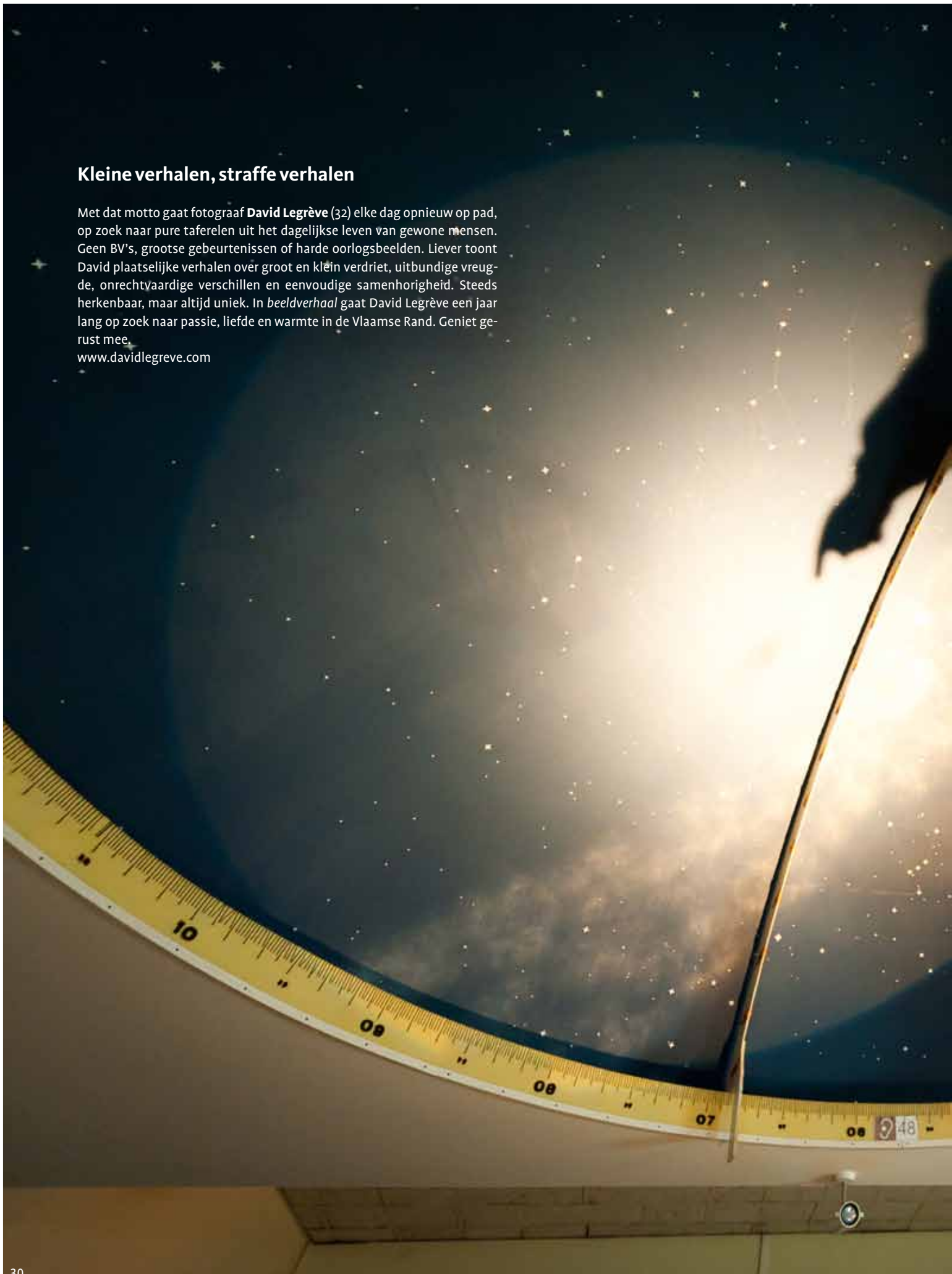
TEKST Sandra Szondi

i Onze medewerker Sandra Szondi gaat in de rubriek *kwestievensmaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken.

Deze maand sprak ze met Robert Van Landeghem van restaurant Michel, A. Gossetlaan 31, 1702 Groot-Bijgaarden, 02 466 65 91, info@restaurant-michel.be

Kleine verhalen, straffe verhalen

Met dat motto gaat fotograaf **David Legrève** (32) elke dag opnieuw op pad, op zoek naar pure taferelen uit het dagelijkse leven van gewone mensen. Geen BV's, grootse gebeurtenissen of harde oorlogsbeelden. Liever toont David plaatselijke verhalen over groot en klein verdriet, uitbundige vreugde, onrechtvaardige verschillen en eenvoudige samenhang. Steeds herkenbaar, maar altijd uniek. In *beeldverhaal* gaat David Legrève een jaar lang op zoek naar passie, liefde en warmte in de Vlaamse Rand. Geniet gerust mee.
www.davidlegreve.com

Nietigheid

Een achtjarige scout vroeg zich af wat al die lichtjes aan de hemel waren. 'Die flikkerende stipjes zijn planeten die het weer bepalen', maakten ze hem wijs. Maar de interesse van het jongetje was gewekt. Tijdens zijn loopbaan als electronicus kreeg hij veel technische tijdschriften in handen. Naast de artikels over zijn vak boeiden vooral de teksten over sterrenkunde hem.

William Engels (66) is ondertussen vijftien jaar voltijds vrijwilliger bij de Volkssterrenwacht Mira in Grimbergen. Elke woensdag komt hij in het clubhuis met andere amateurastronomen samen om te praten over telescopen, hemellichamen, het melkwegstelsel en zwarte gaten. Nog steeds geniet hij van hoe relatief alles is wanneer je naar de sterren kijkt. En om naar die sterren te kunnen kijken heeft hij veel over. Regelmatig reist hij naar het zuiden om in ideale omstandigheden de hemel af te speuren. Niet meer in een tent, maar nog steeds met dezelfde verwondering als de boyscout van vroeger.

DAVID LEGREVE

Gedrenkt in geschiedenis

‘In Europa ligt alles vlakbij elkaar. Bij ons in Zuid-Afrika zijn de afstanden veel groter’, zegt de Zuid-Afrikaanse Brandon Barwise (24) uit Overijse. Hij kwam naar het oude continent om er van historiek en veldslagen te proeven. TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Na anderhalf uur praten met Brandon Barwise stel je een deelname aan een quiz minstens met een jaartje uit, want zopas ben je in kennis overlast. De jongeman beantwoordt netjes de vragen, maar dwaalt in een mum van tijd af naar feiten en historische achtergronden. Ik laat zijn kenniskoker stomen, deze pagina is van hem. ‘Ik wilde in Europa voet aan wal zetten, want hier is alles gebeurd waarover ik lees’, zegt de leergierige Zuid-Afrikaan. De student IT-management en communicatie voelt zich tot weetjes vergaren veroordeeld. ‘In Overijse zie ik weinig mensen van mijn leeftijd. Veel dertigers met kinderen of oudere koppels, dat wel.’ Hij volgt langeafstandsonderwijs: de studies die hij in Johannesburg begon, zet hij hier vanuit zijn woonkamer verder. Examens legt hij af in de Boston University in Brussel. ‘Dat isolement doet mijn sociaal leven geen deugd, al laat ik mijn geluk niet afhangen van de appreciatie van anderen. Ik leer blij te zijn met wat ik heb.’ Hij stelt vast dat Belgen, of bij uitbrei-

ding Europeanen, minder open zijn. ‘Het is moeilijk om met hen in contact te treden. Ik denk dat het komt door de oorlogen die hier gevoerd werden. Mensen waren argwanend tegenover hun burens. Volgens mij is dat gedrag tot op vandaag doorgegeven aan de volgende generaties.’

Overcompensatie

Brandon verhuisde in november 2008 met zijn ouders naar België. ‘Mijn vader werkte voor de multinational Rockwell Automation en kon hier in de Europese hoofdzetel in Brussel aan gunstigere voorwaarden werken. Bovendien was het ook voor mij interessant, want naar de universiteit en op kot gaan is in Zuid-Afrika zeer duur en Europa biedt me een rijke ervaring. Mijn moeder heeft hier een opleiding tuinontwerp en -design gevolgd en zoekt nu werk. België biedt ons meer toekomst dan Zuid-Afrika. Daar voelen wij toch een overcompensatie voor het leed dat de zwarten werd aangedaan tijdens het apartheidregime. Onder president Mbeki heerst

GROOTSTE EVENEMENT IN ZUID-AFRIKA

The 2-Oceans Marathon van 56 km, in Kaapstad.

LEUKSTE AFRIKAANS WOORD

EISH = containerbegrip dat past voor alle soorten emoties, van vreugde en verrassing tot verwarring en boosheid.

DE GEWELDIGSTE ZUID-AFRIKAAN

Nelson Mandela natuurlijk.

een soort *wraakcultuur* waarbij nu de blanken gediscrimineerd worden. Niet openlijk vijandig, eerder subtiel. Ze krijgen niet gemakkelijk een goede baan.’

Oude gebouwen

‘Als je in Europa leeft, sta je middenin de geschiedenis’, meent Brandon. ‘Al is het opvallend dat vooral niet-Europeanen dat zo sterk waarderen, Europeanen lijken me meer bezig met moderne interesses.’ De Zuid-Afrikaan is hier nog volop op ontdekkingstocht. Hij kan zich dagen vergapen aan kunst en historische gebouwen. Tijdens een verkenningsvakantie in 2000 doorkruiste Brandon met zijn ouders een flink stuk van West-Europa. Hij bezocht Parijs, Rome, Londen en Amsterdam, was in Bordeaux en Porto en keek raar op van doorgehaalde Spaanstalige naamborden in Baskenland. Hij liet zich verleiden door de Costa del Sol en verlekken in de Franse champagnestreek, hij at Zwarte Woudcake in Duitsland. ‘In Europa ligt alles vlakbij elkaar, omdat je vroeger in één dag te paard een ander dorp moest kunnen bereiken. In Zuid-Afrika zijn de afstanden veel groter, omdat Engelsen en Afrikanen ver uit elkaars buurt bleven en de goudmijnen veilig werden afgeschermd’, weet Brandon.

In de lijn van zijn interesses weet Brandon in Overijse de kerk te appreciëren en weet hij iets over de lokale geschiedenis. Druiven kent hij als een streekproduct en in CC Den Blank volgt hij Nederlandse les en gaat hij wel eens naar een filmvoorstelling. En de bossen in de Vlaamse Rand? Die zijn *nice*, maar indruk maken ze niet echt op een Zuid-Afrikaan die door wilde dieren werd omringd.

FR Imprégné d'histoire

‘Si vous vivez en Europe, vous êtes au centre de l'histoire’, pense le Sud-Africain Brandon Barwise d'Overijse. ‘Il est toutefois frappant de constater que ce sont surtout des non-Européens qui mettent cet élément en exergue, les Européens se préoccupent davantage de centres d'intérêt modernes.’ Le Sud-Africain est encore en pleine exploration. Il est capable de se pâmer d'admiration durant des journées entières pour l'art et les bâtiments historiques. C'est en 2008 que Brandon s'est établi avec ses parents en Belgique où il suit l'enseignement par correspondance. Il suit des cours de néerlandais au CC Den Blank. ‘La Belgique m'offre un meilleur avenir que l'Afrique du Sud’, explique-t-il.